

مەزگىنىيە يۇھەنناي

انجيل يوحنا - كردي « بهديناني »

İNCİL'İN YUHANNA BÖLÜMÜ

(Kürtçe - Behdineni)

الجمعية الدولية للكتاب المقدس

(كۆمهلا دهولى يا كتيبا پيروۆز)

KİTABI MUKADDES ŞİRKETİ

Rıza Paşa Yokuşu 50/D

Eminönü - İstanbul

ISBN 975-462-043-1

جميع الحقوق محفوظة

للجمعية الدولية للكتاب المقدس

Baskı: Anadolu Ofset - İstanbul

Tel.: (0212) 567 13 89

Eylül - 2000

ئاگەھدارى:

ل گەلەك جها د ئنجيلا پيروؤزدا، به حسى
عيساي يى هاتى يه كرن كو كورى خودى يه،
يان ژى ب قى چەندى يى هاتى يه ناڭكرن.
هيشى يه خەلەت تى نه گەهن. چونكو
مەبەست نه كورى لەشى يه، بەلى مەبەست
ئەوه كورى روحي يه. يان ژى مەبەست ئەوه
يى ژ روحي خودى دەر كەفتى وچىبىوى. هندى
خودى يه، پىتقى ب چوژن وكورا نينه وه كو
مه مروقا ژ خوبن وگوشتى.

«مزگینسی یا یوحهنا»

پشکا ئیکن (۱)

مصیح پھیقا خودن:

^(۱) ل دهستیکی پهیف بوو، و پهیف ل گهل خودی بوو،
و پهیف ب خو خودی بوو. ^(۲) نهو ل دهستیکی ل گهل
خودی بوو. ^(۳) ب وی ههمی تشتیت چیبووین، و بی وی
چو تشت نه چیبوویه ژ نه قیت چیبووین. ^(۴) و ژیان د وی دا
بوو، و نهف ژبانه روّناهی بوو بو مرّوفا. ^(۵) و روّناهی د
تاریی دا ئاشکرا دبیت، و تاری د روّناهیی نه گه هشت.

^(۶) مرّوکهک دیار بوو خودی هنارت بوو، ناقتی وی
یوحهنا بوو. ^(۷) هات دا شهده کیی بو روّناهیی بدهت، دا
ههمی ب ری یا وی باوه ریی بینن. ^(۸) نهو نه روّناهی بوو،
بهلی شاهد بوو بو روّناهیی.

^(۹) روّناهی یا راست یا ههمی مرّوفا روّن دکهت دهاته
دونیا یی. ^(۱۰) نهو ل دونیا یی بوو، ب وی دونیا یا

چيتبوي، و دونيايي نهو نه نياسى. ⁽¹¹¹⁾ نهو بو خه لکني خو هاتبوو، بهلني وان پشتا خو دايني، ⁽¹¹²⁾ بهلني نه فقيت پي رازي بووين، نانکو باوهری ب نائني وي نينانين، ماف دا وان بسنه بچوبکيت خودي ⁽¹¹³⁾ نهويت نه ژ خوښني و نه ژ قيانا لهشي و نه ژ قيانا مرؤقه کي بووين، بهلني نهويت ژ خودي بووين.

⁽¹¹⁴⁾ و په يث بوو لهش، و دناث مه دا دانا، و مه مه زناهي يا وي ديت، مه زناهي يا کورني نیکانه ل نک بابي، و نهو يي تري يه ژ چاکي و راستي. ⁽¹¹⁵⁾ يوحنا نمان بو وي شهده کي دا و کره گازی و گوټ: «نهغه يه نهغي من دهر باره وي گوټي: نهوي پشتي من دئيت يي د سهر من رايه، چونکو نهو هه بوو ژ بهري نه ز پهيدا بيم.» ⁽¹¹⁶⁾ و ژ تريبوونا وي مه هه مييا چاکي ل سهر چاکي و هرگرت، ⁽¹¹⁷⁾ چونکو دهستور ب دهستي موساي هاتبوو دان، بهلني چاکي و راستي ب عيسايي مه سيح پهيدا بوون. ⁽¹¹⁸⁾ که سي چو جارا خودي نه ديتي يه، بهلني کورني نیکانه نهوي د کوشا بابي دا نهوي ب تنني يي ناشکرا کري.

شهده کي يا يوحنا نمان ژ تيرا کمر:

⁽¹¹⁹⁾ و نهغه شهده کي يا يوحنا نمانيه دهمي جوهيا هندهک

قهشه و لاوی ژ ئورشه لیمتی هنارتینه نک دا ژئی پیرسن:
 «تو کی؟»^(۱۲۱) دان کر و نه وهی نه کر و دووباره کر و گوټ:
 «نه ز نه مه سیحم.»^(۱۲۱) ژئی پرسین: «پا چ؟ تو ئیلیای؟»
 گوټی: «نه ز نه ئوم!» «یان تو پیغه مبهری؟» به رسف دا:
 «نه خیر!»^(۱۲۱) گوټنی: «تو کی، دا به رسقی بدهینه وان
 نه ویت ئم هنارتین؟ تو چ ل سهر خو دبئی ژئی؟»
 گوټی: «نه زم دهنگه ک ل بیابانی دکه ت گازی و
 هاوار: ریکی راست بکه ن به راه مبه ر خودانی،^(۱۲۰)
 هه روه کو ئه شعیا پیغه مبه ر گوټی.»^(۱۲۴) و نه فه دهنارتی
 بوون ژ لایی فه رسییاقه،^(۱۲۵) و جاره کا دی ژئی پرسین:
 «هه که ر تو نه مه سیح بی، و نه ئیلیا بی، و نه پیغه مبه ر
 بی، پا تو بوچی ژیرا کرنی دکه ی؟»^(۱۲۶) یوحه ننا ی
 به رسف دا: «نه ز ب ئاقتی ژیرا کرنی دکم، به لئی ئیک یی
 دنا ف هه وه دا هوین نانیاسن،^(۱۲۷) و نه و یی ل پشت من
 دئیت، و نه ز نه یی هه ژئی مه به ندکیت پیتلافا وی فه کم.»
 نه قی^(۱۲۸) ل بیت عه نیا روی دا، ل پشت رویاری
 ئوردنی، ل جهی یوحه ننا ی ژیرا کرن ذکر.
^(۱۲۹) و ل روژا دو یف دا یوحه ننا ی دیت عیسا یی به ره ف
 وی فه دئیت، و گوټ: «نه فه یه به رختی خودی ئه وی گوننه ها
 دونیایی رادکته.^(۱۳۰) نه فه یه ئه وی من ل سهر گوټی:
 نه و زه لامی ل پشت من دئیت یی د سهر من رایه چونکو

بهری ئەز پهیدا بېم ئەو هه بوو. ^(۳۱) و من ئەو نه دنیاسی به لئ ئەز هاتم ب ئاڤی ژیرئاڤکرنی بکهم دا بو ئیسرائیلی بیهته راگه هاندن. ^(۳۲) و یوحه نناى شه هه ده کی دا و گوت: «من روح دیت ب رهنگی کو تره کی دادا سه ر وی ^(۳۳) و من ئەو نه دنیاسی، به لئ ئەڤی ئەز هه نارتیم ب ئاڤی ژیرئاڤکرنی بکهم گۆته من: «ئه وی تو دبینی روح ل سه ر داددهت و لی شه ده ویتت ئەو دی ب روحا پیروژ ژیرئاڤکرنی کهدت. ^(۳۴) و من ئەڤ چه نه ده دیت، من شه هه ده کی دا کو ئەو کو ری خودی یه.»

دهستهین نیکن ژ شاگردا:

^(۳۵) و ل روژا دویف دا یوحه ننا ژ یی راوه ستای بوو و دوو شاگردیت وی ل گهل بوون، ^(۳۶) سه ح کره عیسی ده می ب ری شه دچۆ و گوت: «ئه شه یه به رخت خودی.» ^(۳۷) ده می هه ردوو شاگردا گوهل ئاخفتنا وی بروی ل دویف عیسی چون. ^(۳۸) عیسا ل خو زڤری، دیت کو ئەو بیت ل دویف وی دچن، ژ وان پرسى: «هه وه چ دڤیت؟» گوتن: «رابی،» نانکو ماموستا، «تول کیری یی ئاکنجی؟» ^(۳۹) به رسفا وان دا: «وه رن و بنیرن.» و ل گهل چون و جهی وی دیت و وی روژی ل گهل مان، و دهم نیتزیکى ده مژمیرا ده می بوو ژ روژی. ^(۴۰) و ئەندراوس برایی

شه معون په تروسی نیک ژوان هردووکا بوو نه ویت ل
 دویف عیسای چوین پستی گوډل ناخفتنیت یوحه نناي
 بووی. ^(۴۱) ده می برایی خو شه معون دیتی، گوتی: «مه
 مه سیح دیت»، نانکو: یی روونگری، ^(۴۲) و بره نک
 عیسای. و عیسا باش ل شه معونی نیری و گوت: «تو
 شه معونی کوری یوحه نناي، به لی نه ز دی ته ب کیفاس
 ناڅ کهم نانکو په تروس.»

^(۴۳) و ل روژا دویف دا عیسای ل بهر بوو بچته ده قهرا
 جه لیل، فیلیپس دیت و گوتی: «ل دویف من وهره!» ^(۴۴) و
 فیلیپس ژ بیت سهیدا بوو باژیری نه ندر اوسی و په تروسی.
^(۴۵) پاشی فیلیپسی نه تانائیل دیت، و گوتی: «مه نه و
 دیت نه وی موسای د ده ستوری دا ل سهر نقیسی و
 پیغه مبهرا د پرتو کیت خودا، نه و ژی عیسای کوری
 یوسقی یه، خه لکتی ناسیره یه.» ^(۴۶) نه تانائیلی گوت:
 «ما تشته کتی باش ژ ناسیره ده رده کثیت؟» فیلیپسی
 بهر سقا وی دا: «وهره و بنیره!» ^(۴۷) و عیسای نه تانائیل
 دیت یی بهره و وی شه دتیت و ل سهر وی گوت: «نه شه
 ئیسرائیلیه کتی راسته، چو گومان تیدا نینه!»
^(۴۸) نه تانائیل ژی پرسى: «تو ژ کیشه من دنیاسی؟»
 عیسای بهر سقا وی دا: «من تول بن دارا هژیری دیتی
 بهری فیلیپس گازی ته بکهت.» ^(۴۹) و نه تانائیلی کره

گازی و گوت: «رابی، تو کورپی خودی بی، تو پاشای
 ئیسرائیلی بی!»^(١٠١) عیسیای گوتته وی: «چونکو من گوتته
 ته من تول بن هژیروی دیتی ته باوهری ئینا، دی ژفتی
 مهزنتر بینی.»^(١٠٢) و پاشی گوتتی: «ب راستی ب راستی
 دبترمه هوه هوین دی نهسمانی بینن بی قه کسریه و
 فریشتیت خودی بی بلند دبن و دئینه خوار ل سهر کورپی
 مروث!»

پشكا دووون (٢)

سهر سوپ مانا عیساہ یا ئیکن:

^(١) ل روژا سیی دهواته ک ل قانا هه بوو ل دهقرا
 جهلیل، دایکا عیساہ ل ویری بوو،^(٢) و عیسا و
 شاگردیت وی ژی هاتبوونه داخواز کرن بو دهواتی.
^(٣) دهمی مهی نهمای، دایکا عیساہ گوتته وی: «مهی ل
 نک وان نه مایه.»^(٤) بهرسقا وی دا: «ته چ ژ منه
 دایی! دهمی من هیشتا نه هاتی یه.»^(٥) دایکا وی گوتته
 خزمه تکارا: «چ فرمانا دده ته هوه، پی بکن.»^(٦) و
 شمش هودیت بهری ل ویری بوون، جو هییا ناقا وان ب
 کار دئینا بو تافیر کرنی، هه ر ئیک ژ وانا دوو هه تا سی
 جهر کیت ناقتی دچوی. ^(٧) عیساہ گوتته خزمه تکارا:

«حهودا تژی ئاڤ بکهن.» و هندکرنی دا دسهردا چت.
^(۸۱) و گوته وان: «و نوکه ژئی داگرن و بو سهروکتی
 نانخورنی پیشکیش کهن.» و وان وه کر. ^(۸۱) دهمی
 سهروکتی نانخورنی تام کیری به وی ئاڤا بوویه مهی و
 سهراوی وی نه دزانی، بهلی نه و خزمه تکاریت پیشکیش
 دکرن دزانی، گازی زاقای کر ^(۸۱) و گوته وی: «خه لک
 همی مهیا باش ل بهراهیی پیشکیش دکهن، و پشتی
 میتهقان سهرخوش دبن مهیه کا کیمتر ژ وی پیشکیش
 دکهن، بهلی ته مهیا باش یا هیلای تا نوکه!» ^(۸۱) نهڤ
 سهرسورمانه نیشانا نیکی به نهوا عیسا ل قانا کری ل
 جهلیل و مهزناهی یا خو دیار کر و شاگردیت وی باوهری
 پی ئینا. ^(۸۲) پشتی قتی چندی عیسا و دایکا خو و
 برایتت خو و شاگردیت خو چونه بازیری که فهرانا حومی و
 چند روزه کا ل ویری مان.

عیسا د پهرستگه هین دا:

^(۸۳) دهمی جهژنا ده ربا زبونا جو هیسا نیتزیک بووی
 عیسا به رهڤ نورشه لیمی چو. ^(۸۳) و نهوی ل پهرستگه هین
 فرۆشکاریت چیتلا و پهزی و کو ترا و پاره گهور بیتت
 روینستی ل پشت میزیت خو دیتن، ^(۸۴) قامچییه ک ژ کفنا
 فه هاند و همی ژ پهرستگه هین کر نه ده ری ل گه ل پهز و

چيلا، و ميٽيٽ پاره گهٽورا ب سهرئيٽڪ دا ئينانه خوار و
 پاريت وان بٽاله کرن، ^(۱۶۶) و گوتہ کوٽرفروشا: «نهقا ژ ڦيري
 بکهنه دهري، مالا بابي من نهکهنه مالا بازرگانيي!» ^(۱۶۷) و
 هاته بيٽا شاگرديت وي کوي ا د پهرتوڪي دا هاتي:
 حهٽيکرنا من ل سهر مالا نه من دخوت. ^(۱۶۸)
^(۱۶۸) جوهي بهرهنگاري عيساي بوون و گوتني: «نیشانه کي
 بينه دهستههلاتي يا ته ديار بکته بوڻي کاري ته کري.»
^(۱۶۹) عيساي بهرسقا وان دا: «نهڦي پهرستگههي
 بههرفين، و دي د سي روژادا ناڦا کهم.» ^(۱۷۰) جوهييا
 گوتہ وي: «ناڦا کرنا ڦي پهرستگههي چل و شش سالا يا
 ڦه کيشاي. نهري تو دي د سي روژادا ناڦا کهي؟» ^(۱۷۱) لي
 نهوي بهحسا پهرستگههي لهشي خو دکر. ^(۱۷۲) ده مي ل ناڦ
 مرييا رابوي هاته بيٽا شاگرديت وي نهڦ ناخفتنا وي و
 باوهري ب پهرتوڪي و ناخفتنا عيساي گوتي ئينا.
^(۱۷۳) و ده مي نهو ل نورشه ليمي ل جهٽنا ده ربابووني
 گهلهکا باوهري ب ناڦي وي ئينا چونکو وان نهو نيشانيت
 کرين ديتن. ^(۱۷۴) بهلي عيسا ژ وان نهي پشت راست بوو
 چونکو وي هه مي دنيا سين ^(۱۷۵) و پيٽشي نه بوو نيک بووي
 شهده کيي بدهت ده ربارهي مروڻي چونکو نهو يا د دلي
 مروڻي دا دزانت.

پشکا سین (۳)

نیقودیموس سہرا عیسای ددہت:

^(۱) بہلجی مروّثہک ژ فہرہسییا ناٹئی وی نیقودیموس بوو، ٹیک بوو ژ سہروکتیت جوہیسا، ^(۲) ب شہقئی ہاتہ دہف عیسای و گوٹئی: «رابی، نئم دزانین تو ماموستانہ کی ژ دہف خودی یئی ہاتی، چونکو کہس نہشیت وان نیشانیت تو دکہی بکہت ہہ کہر خودی ل گہل نہ بیت.» ^(۳) ئینا عیسای بہرسقا وی دا: «ب راستی ب راستی دبیرمہ تہ: کہس نہشیت پاشاتی یا خودی ببینیت ہہ کہر جارہکا دی ژ داییک نہ بیت.» ^(۴) ئینا نیقودیموسی پسیار ژئی کر: «دی چاوا مروّث ژ داییک بتہفہ و نہو یئی دناٹ سالادا چوی؟ نہرئ ما دی چتہ دزکتی دایکا خودا و پاشی ژ داییک بیت؟» ^(۵) ئینا عیسای بہرسقا وی دا: «ب راستی ب راستی دبیرمہ تہ: کہس نہشیت بچتہ پاشاتی یا خودی ہہ کہر ژ ناٹئی و روحی ژ داییک نہ بیت.» ^(۶) نہوئی ژ لہشی دبیت لہشہ، و یئی ژ روحی دبیت روحہ. ^(۷) قیجا تو نہ گوہشہ ہہ کہر نہز دبیرمہ تہ ہوین پیتقی ہندی نہ کو جارہکا دی ژ داییک بہن قہ. ^(۸) بای کیقہ دقیت دچیت و تہ گوہل فیتینا وی ہہیہ، بہلجی تو نزانی ژ کیقہ دتیت و دی کیقہ چیت. ہہروہسا یئی ژ روحی ژ داییک ببیت

وهسانه. «^(۱) ئینا جاره کا دی نیقودیموسی پسیار کر: «دی چاوا نهف تشته چیبیت؟»^(۲) ئینا عیسای بهرسقا وی دا: «تو ماموستایی ئیسرائیلیتی وی توئی نزاننی؟»^(۳) ب راستی ب راستی دبیتز مه ته نه م وی دبیتزین یا نه م دزانین، و شهده کیی ب وی ددهین یا مه دیتی، و دسه ر هندی را هوبن شهده کی یا مه وه رناگرن.^(۴) هه کهر من بو هه وه به حسا کاروباریت نه ردی کر بیت و باوه ریتی نه ئینن، نه ری هوبن دی چاوا باوه ریتی ئینن هه کهر نه ز بو هه وه به حسا کاروباریت نه سمانا بکه م؟^(۵) و که سه ک نه چۆبه نه سمانا هه کهر نه و نه بیت یی ژ نه سمانا هاتی، و نه و زی کوری مرۆقه نه وی ل نه سمانا.^(۶) و کا چاوا موسای مار ل بیابانی هلاویست ههروه سا دقیت کوری مرۆف بیته هلاویستن^(۷) داکو ژيانا ههروه هر هه بیت بو هه ر که سه کی باوه ریتی پی بینیت.^(۸) چونکو خودی وه سا حمژ دونیایی کر کو کوری خو یی ئیکانه دایی داکو هه چیی باوه ریتی پی بینیت هلاک نه بیت، به لی ژيانا ههروه هر بو وی بیت.^(۹) خودی کوری خو یی ئیکانه نه هنارتی به دونیایی داکو داد بکه ت، به لی داکو دونیایی پی قورتال بکه ت.^(۱۰) نه وی باوه ریتی پی بینیت نائیته داد کرن، به لی نه وی باوه ریتی پی نه ئینیت بریارا داد کرنی ل سه ر هاته داننی چونکو باوه ریتی ب ناقی کوری خودی یی ئیکانه نائینیت.

^(۱۹) و دادوهری ئەقەیه: رۆناهی هاته دونیایێ، بەلێ خەلکی حەژ تارێ کر پتر ژ رۆناهیێ، چونکو کاریت وانا دخراب بوون. ^(۲۰) قیجا هەچیێ کاری خراب بکەت کەریا وی ژ رۆناهیێ قەدەت و ژبەر درەقت داکو کریاریت وی دیار نەبن. ^(۲۱) بەلێ ئەوی ب راستیێ کار دکەت دئیتە بەر رۆناهیێ داکو کاریت وی دیار بن و دیار بیت کو ب خودی بیت هاتینە کرن.»

شەهەدەکی یا یوحنا یا یو عیسا یا دو ماھیێ:

^(۲۲) و عیسا و شاگردیت خو پستی هینگێ چۆنە وەلاتی یەهودیێ و ل گەل وانا ئاکنجی بوون و دەست ب ژیراقرنێ کر. ^(۲۳) و یوحەننا ی ژێ ل عین نون ژیراقرن دکەر ل نک سالیم چونکول ویری ئاڤ مەشە بوو و خەلک دەهاتن و دەهاتنە ژیراقرن. ^(۲۴) هینگێ یوحەننا هیشتا نەهاتبوو زبندان کرن. ^(۲۵) و کیش و قەکیشەک دناقبەرا شاگردیت یوحەننا و جوهییهکی دا پەیدا بوو ل سەر تافیرکرنێ ^(۲۶) و چۆنە دەڤ یوحەننا و گوتتی: «ئەوی رابی: ئەو زەلامێ مە ل گەل تە دیتی ل پشت رووباری ئوردن، و ئەوی تە شەهەدکی بو دای، ئەو ژێ ژیراقرنێ دکەت و هەمی دچنە دەڤ وی.» ^(۲۷) ئینا یوحەننا ی بەرسڤ دا: «کەس نەشیت تەشتەکی ب دەست خوڤە بینیت

هه کهر ژ ئه سمانا بۆ نه هاتبسته دانئ. ^(۳۸) هوین شه هده کيئ
 ددهن کو من گووت: ئه ز نه مه سيحم، به لئ ب تنئ ئه ز
 پيشره وئ وئ مه. ^(۳۹) و هه چيئ بويک بۆ وئ بيت، ئه و
 زاقايه. به لئ هه قالئ زاقاي، ئه وئ نيزيکي وئ
 رادوه ستيت و گو ه لئ دبیت، ب دهنگي زاقاي دلخوش
 دبیت. و ئه قه دلخوشي يا من ب جه هات. ^(۴۰) و دقيت ئه و
 زنده بيت و ئه ز کيم بم.»

^(۴۱) ئه وئ ژ ئه سمانا بيت- ئه و دسه ره هميارا. به لئ
 هه چيئ ژ ئه ردی بيت ئه و ژ ئه ردی به و ناخفتنيت ئه ردی
 دکهت. بيئ ژ ئه سمانا هاتي ب سه ره همييا که تي به،
^(۴۲) و ئه و شه هده کيئ ددهت ب يا ديتي و گو ه لئ بووی. و
 کهس شه هده کي يا وئ ناوه رگريت، ^(۴۳) به لئ ئه وئ
 شه هده کي يا وئ وه رگريت په سند دکهت کو خودئ بيئ
 راسته. ^(۴۴) چونکو ئه وئ خودئ هنارتي ب په يقيت خودئ
 دئاخفتيت، چونکو خودئ روحي بيئ هژمار ددهت.
^(۴۵) قيچا باب حمز کوري دکهت و هه مي تشت بيئ کري به
 د ده ستئ وئ دا. ^(۴۶) هه چيئ باوه ريئ ب کوري بينيت،
 ژيانا هه روهر بۆ وئ به، و هه چيئ باوه ريئ ب کوري
 نه نيئت ئه و ژيانئ نابينيت به لئ دئ توره بوونا خودئ ل
 سه ره مينيت.

پشڪا چارهن (٤)

ڙنڪا سامريه ناما ناڦا ڙيانن ڊڪت:

«^(١) و دهمن خوداني زاني ڪو فريسييا گوھ لئ بوو ڪو
نهو ڙ يوحنه ناي پتر شاگردا وه ردگرت و پتر ڙي ڙي ڙي ڙي ڙي
ڙي ڊڪت^(٢) - و هه ڇهنده عيساي ڙي ڙي ڙي ڙي ڙي ڙي، به لئ
شاگرديت وي ڊڪرن -^(٣) ٿينا ده ڦهرا يه هوديي هيتلا و
ڦه گه پيا ده ڦهرا جهليل.

«^(٤) و ڏٺيا نهو دناف ده ڦهرا ساميرههرا بيڙيت.^(٥) و
گه هشته باڙيره ڪي ڊگوتنن سوخار، نيزيڪي وي نه ردي بوو
نه وي يه عقوبي دا ييه ڪورڙي خو يوسقي،^(٦) و بيرا يه عقوبي
ل ويڙي بوو. و دهمن عيسا ب رتقه وه ستياي، ل سه
ليٽا بيرڙي روينشت، و هينگي ده مڙمير شه شي بوو ڙ
روڙي.^(٧) و ڙنڪه ڪا ساميري هات ڊاڪو ناڦي بهت. ٿينا
عيساي گوتنن: «بي زحمت ناڦي بده من.»^(٨) و
شاگرديت وي چو بونه باڙيري ڊاڪو خوارنه ڪي بڪرن.
«ٿينا ڙنڪا ساميري گوتنن: «تو جوهيي و نه ز
ساميري مه، تو چاوا ڙ من داخواز ڊڪي ناڦي بده مه ته؟»
چونڪو جوهييا دان و ستانڊن ل گه ل خه لڪي ساميره
نه ڊڪرن.^(٩) ٿينا عيساي به رسڻا وي ڊا: «هه ڪه ته ڊانا
خودي زانيبا و ڪا ڪي يه ڊيڙه ته ته: «ناڦي بده من»، تو

دا ڙي داخواز ڪهي و نهو دا ناڻا ڙيانئي ده ته ته .»
 «¹¹¹ ٿينا ڙنڪئي گوت: «بهلي نهز خودام، چو دهولڪ ل
 گهل ته نين و بير يا ڪويره. نهري تو دي ناڻا ڙيانئي ڙ
 ڪيري ٿيني؟»¹¹² نهري ما توڙ بابي مه يه عقوبي مه زنتري
 نهوي نهڻ بيره بو مه ياش خوفه هيتلاي و نهوي و ڪوريت
 وي و ڪه واليت وي ڙي ڦه خوارين؟»¹¹³ ٿينا عيساي
 گوتئي: «هه جيئي ڙ ڦي ناڻي ڦه خوت دي تيهني بيته ڦه،
 «¹¹⁴ بهلي نهوي ڙ وي ناڻا نهز ددهمي ڦه خوت ٿيدي جو
 جارا تيهني نابيت، بهلي نهو ناڻا نهز ددهمي دي به
 ڪانيه ڪا بلقهاڻيڙ و ڙيانا هه روهه ر ددهتي.»¹¹⁵ ٿينا ڙنڪئي
 گوتئي: «نهز خودام، ڙ ڦي ناڻي بده من ڊاڪو تيهني نه بم و
 ٿيدي ناڻه گهرمه ڦيري ڊاڪو ناڻي بهم.»¹¹⁶ ٿينا گوتئي:
 «هه ره و داخوازا ميڙي خو بڪه و ياشي ڦه گهره ڦيري.»
 «¹¹⁷ ٿينا بهرسف دا: «من جو ميڙ نين.» ٿينا گوتئي: «ته
 راست گوت ددهمي ته گوتئي: «من ميڙ نينه.»¹¹⁸ ته پيڻج
 ميڙ هه بوون، و نهوي نوڪه تول گهل دڙي نه ميڙي ته يه.
 ته نهڦه راست گوت.»¹¹⁹ ٿينا ڙنڪئي گوت: «نهز خودام،
 نهز دبترم تو پيڻه مبهري.»¹²⁰ بابڪاليت مه ل ڦي
 جياي خودي يه رست و هوين جوهي درشتن ڪو نور شهليم ب
 تني دڦيت بنگهه هي يه رستن بيت.»¹²¹ ٿينا عيساي
 بهرسفا وي دا: «باوهر بڪه ڙنڪئي، دي نهو دهم نيت هوين

بابی نه ل فی چیاى و نه ل نورشه لیم بپه ریتسن. ^(۲۲) هوبن
 وی تشتی دپه ریتسن یی کو هوبن نزانن، به لئی نه م وی
 دپه ریتسن یی دزانین، چونکو قورتالبوون ژ دهف جو هیانه.
^(۲۳) و دئ ده مهک ئیتن، و نه و ب خو فی گا فئیه، ده می
 په رستکاریت راست بابی ب روح و راستیی دپه ریتسن،
 چونکو باب ل په رستکاریت هوسا دگه ریت. ^(۲۴) خودی
 روحه، و ل سهر په رستکاریت وی نه وده ب روح و راستیی
 بپه ریتسن. ^(۲۵) ئینا ژنکی گوتی: «نه ز دزانم یی
 روونکری نه وی دبیژنی مه سیح دئ ئیتن، و کهنگی هات
 دئ بۆ مه هه می تشتی دیار که ت.» ^(۲۶) به رسفا وی دا:
 «نه ز ب خو نه وم، نه فه یه ل گه ل ته دنا خفیت.»

^(۲۷) و هینگی شاگرد گه هشتن و گو هشین ده می دیتن
 یی ل گه ل ژنکه کی دنا خفیت. و دسه ر هندئ را که س ژ وان
 نه گوت: «ته چ دئییتن؟» یان «تو بۆچی ل گه ل وی
 دنا خفی؟» ^(۲۸) ئینا ژنکی جه رکی خو هیلا و فه گه ریا
 باژیری و گوته خه لکی: ^(۲۹) «وه رن، به ری خو بددنی
 زه لاهه کی نه و ا من کری هه می بۆ من دیار کر. چیدیت نه و
 مه سیح بیت؟» ^(۳۰) ئینا خه لکی سوخار ده رکه فتن و چۆنه
 ده ف.

^(۳۱) و د وی ده می دا شاگردا دگوتی و ژئ فه نه دبوون:
 «ئه ی رابی بخو!» ^(۳۲) ئینا به رسفا وان دا: «من خوارنه کا

هه ی نهز دخوم هوبن نزانن كا چى یه!«^(۳۳) ئینا شاگردا
 گوته ئیكودوو: «نهری كهسهكى تشتهك بو ئینایه دا
 بخوت؟»^(۳۴) ئینا عیسای گوته وان: «خوارنا من نهوه
 كو نهز ب ئیانا وی بكهم یی نهز هنارتیم و كارى وی ب
 جه بینم.^(۳۵) ما هوبن نابیتزن: «پشتی چاره یقا دی ده می
 دورینی ئیت؟» بهلى نهز دبیرمه هه وه: هوبن باش بهری
 خو بدنه زه ئییا- ییت كه هشتین و ده می دورینا وان یی
 هاتی!«^(۳۶) و پالی دورینی كری یا خو وه ردگری و فیقی بو
 ژيانا ههروهه ر كوم دكهت، داکو جوتیار و پالی دورینی
 پیتكه دلخوش بن.^(۳۷) د قى چهندی دا راستی یا قى گوتنی
 دیار دبت: «ئیک دچینیت و یی دی دوریت.»^(۳۸) من
 هوبن هنارتن داکو هوبن وی بدورین یا كو هوبن پی شه
 نه وه ستیاین. هنده کیت دی ییت وه ستیاین، و هوبن بهری
 وه ستیانا وان دچن.»

^(۳۹) ئینا گهله كا ژ خه لکی سامیره ژبه ر ناخفتنا ژنکی
 باوه ری پی ئینا نه وا دگوت: «هه چى یا من كرى بو من
 ناشكرا كر.»^(۴۰) ده می سامری هاتنه نك داخواز ژى كرن ل
 ده ف وان بمینیت، و دوو روژا ل ده ف وان سا.^(۴۱) و ژبه ر
 ناخفتنا وی ژمارا نه ویت باوه ری پی ئینان گهله ك زیده
 بوو^(۴۲) و گوته ژنکی: «نه هه ر ژبه ر ناخفتنا ته نه م
 باوه ری دینین، بهلى چونكو مه ب گوھیت خو گوھ لی

بوو و مه زانی نهو ب راستی قورتالکهری دونیاییه .»

ساخکونا کورپن ناقمالین پاشای:

^(٤٣) و پشتی هردوو روژ ل سوخار ب دوماهی هاتین عیسای ب جه هیتلا و چو دهههرا جهلیل، ^(٤٤) چونکو نهوی ب خو گوتبوو کو پیغه مبهرا دناث گهلی خودا روومت نینه. ^(٤٥) و دهمنی گه هشتی به جهلیل خه لکنی وی پیشه وازی لی کر. نهوان ههچی یا وی ل نورشه لیم کری دیتبوو ل دهمنی جهژنا دهریازبوونی چونکو نهو ژی چوبوونه جهژنی.

^(٤٦) و عیسا گه هشته قانا ل جهلیل، نهو جهی ناث لی کری به مهی. و ل که فهرانحوم زه لامهک هه بوو ناقمالین پاشای بوو. کورپه کتی نه خوش هه بوو ^(٤٧) و دهمنی گوھ لی بووی کو عیسای دهههرا به هودی ب جه هیتلا و هاته جهلیل چو دهه و داخواز ژی کر کو بیته که فهرانحوم داکو کورپی وی یی ل بهر دهراقنی مرننی ساخ بکته. ^(٤٨) ئینا عیسای گوت: «هوبن باوه ریئی نائین هه تا هوبن نیشانیته سهیر نه بینن.» ^(٤٩) ئینا زه لامی هیقی ژی کرن و گوت: «نهز خولام، ل گهل من وهره ژ بهری کورپی من بمرت!» ^(٥٠) ئینا عیسای بهرسقا وی دا: «ههره، کورپی ته یی ساخه.» ئینا زه لامی باوه ری ب وی په یقا عیسای گوتیی

ئینا و چۆ. ^(۶۱) دهمنی نهو ب ری دچۆ هندهک کویلیت وی گههشتنی و مزگینی داننی کو کورپی وی یی ساخه. ^(۶۲) ئینا پسیارا وان کر: «چ دهه بوو ساخ بووی؟» نهوان بهرسف دا: «دوهی ئیتاری دهه مژمیر هفت تای لئی نه ما.» ^(۶۳) بابی وی زانی نهو دهه بوو عیسای گوتیی: «کورپی ته یی ساخه.» ئینا نهوی و خه لکئی مالا وی ههمییا باوهری پئی ئینا. ^(۶۴) نهغه نیشانا سهیریا دووی بوو عیسای کری پشتی دهه رکهفتنا وی ژ یه هودی بی بۆ جهلیل.

پشکا پینجن (5)

عیسا ل کانیا بیت ههسا مرۆقهکی ساخ دکهت:

^(۱) و پشتی هینگئی ل جهه نه کا جو هییا عیسا به رهش نوره لیمی سه رکهفت. ^(۲) و ل نیزیکی دهه رکه هئی په زی ل نوره لیمی کانیهک هه بوو ب عبری دگوتنی بیت ههسا ل رهخ و دوریت وی پینچ هۆل هه بوون. ^(۳) گه لهک نه خو شیت کۆره و سه قهت و شل خۆل وان هۆلا درێژ کربوون، ل هیقی یا لقلقاندنا ئاقتی بوون. ^(۴) چونکو فریشتهک دهات دناش بهرا دهه مکی و دهه مکی دا ئاقا برکتی دلقلقاند، و نهفتی بهراهی یا ههمییا دچۆ د برکتی دا، دا ساخ بیت ژ هه ر ئیشه کا لئی. ^(۵) و ل نک برکتی مرۆقهک هه بوو بهری سیه و.

ههشت سالانه ساخ بپوو. ^(۷۱) عیسیای نهو دیت یی درتیز کریه و زانی کو نهقه دهههکی درتیزه نهو دئی کاودانی دا. ئینا ژئی پرسى: «ته دثیتت تواساخ بیی؟» ^(۷۲) نهخوشی بهرسف دا: «نهز خولام، من کهس نینه من بهاقیتته د برکتی دا دههمن نهو دلقلقت و چهند جارا من بزاقا کری بجمه د برکتی دا بهلئ هندهکیت دی بهراهیکا من دچونه تیدا.» ^(۷۳) عیسیای گوته وی: «رابه و گلدکا خو راکه.» ^(۷۴) و هه د گاشی دا نهو زهلام ساخ بوو و گلدکا خو هه لگرت و چو. و نهو روژ شه مبی بوو.

^(۷۵) جوهییا گوته وی زهلامی ساخ بووی: «نه فرۆ شه مبی به. چینایت بو ته تو گلدکا خو راکه.» ^(۷۶) بهرسفا وان دا: «نهو زهلامی نهز ساخ کریم گوته من: گلدکا خو هه لگره و هه ره.» ^(۷۷) ژئی پرسین: «نهو کی به گوتی به ته گلدکا خو هه لگره و هه ره؟» ^(۷۸) نهو نهخوشی ساخ بووی نه دزانی نهو کی به، چونکو عیسا ژ ویری چووو، و گهلهک مرۆف ل ویری بوون. ^(۷۹) پشتی هینگن عیسیای نهو ل په رستگه هئ دیت و گوته وی: «نهقه تو زقری ساخهلم نه زقریه گوننه هئ هه کهر دی خرابتر ب سه ری ته ئیت.» ^(۸۰) نهو زهلام چو دا بترته جوهییا کو عیسیای نهوی ساخ کری. ^(۸۱) قیجا، چونکو عیسیای نهف کاره د روژا شه مبیی دا دکر جوهی رابوون کاودانی وی

نه خوش كرن و لي دگهريان دا بكوژن. ^(۱۷۷) به لي عيساي گوته وان: «تا نوکه بابي من يي کار دکهت. و نه ز ي يي کار دکه م.» ^(۱۷۸) ژهر قتي چهندي بزاقا جوهييا پتر لي هات بو کوشتنا عيساي، چونکو وي نه دهستوري روژا شه مبيي شکاند و بهس، بهلکو وي دگوت ژي کو خودي بابي وي به، و خو ئينا ريزا خودي.

دهسته ل تدارين يا کورين سروؤف:

^(۱۷۹) عيساي گوته وان: «ب راستي ب راستي ديترمه ههوه کور نه شيت چو تشتا ژ نک خو بکهت، به لي وي دکهت نهوا دييت باب دکهت. ههه تشته کي باب بکهت، کور ژي دکهت. ^(۱۸۰) چونکو باب حهژ کوري دکهت، و همي کاريت خو نيشا وي ددهت، و دي کاريت ژ قتي مهز نتر نيشا دهت، دا هوبن عه جيب گرتي بن. ^(۱۸۱) ههروه کو باب مرييا رادکه ته شه و ساخ دکهت، ههروه سا کور ژي دي وي ساخ کهت يي وي بقيت. ^(۱۸۲) و باب دادوه ري يا کهسي ناکهت، به لي همي دهسته لاتا دادکرتي يا دايه کوري ^(۱۸۳) داکو همي قه دري کوري بگرن ههروه کو قه دري بابي دگرن. و يي قه دري کوري نه گرت نهو قه دري بابي ژي ناگرت نهوي کور هنارتي. ^(۱۸۴) ب راستي ب راستي ديترمه ههوه ههه کهسي

گوه بده ته په یشا من و باوهری ب وی بینت نه وی نه ز
هنارتیم دی ژیا نا هه روه هر بو وی بت، و نائیته داد کرن ل
روژا دو ماهی، چونکو نه وی ژ مرنی دهر باز بوویه ژیا نی.
^(۵۱) ب راستی ب راستی دبیرمه هه وه نه و دهمی مری گوه
ل دهنگی کوری خودی دبن دی نیت، نوکه نه و دهمه، و یی
گوه لی دبیت دی ساخ بت. ^(۵۲) چونکو هه روه کو بابی
ژیان یا دناث خودا هه ی، یا دایه کوری ژی ژیان دناث
خودا هه بیت. ^(۵۳) و دهسته لات یا دایی دادوهری بکه ت،
چونکو نه و کوری مروقه. ^(۵۴) ژ قی سه رخلوله نه بن، دی
دهمه ک نیت نه قیت دناث گورا دا هه می دی گوه ل دهنگی
وی بن ^(۵۵) و دی ژ گورا دهرکه ثن: و نه قیت کاریت باش
کرین دی رابن بو ژیا نی و نه قیت کاریت خراب کرین دی
رابن بو سزادانی. ^(۵۶) و نه ز نه شیم چو تشتا ژ نک خو
بکه م، به لی نه ز دادوهری دکم ل دویف نه ثا من گوه لی
دبیت و دادوهری یا من یا راسته، چونکو نه ز تشتا ل
دویف قیا نا خو ناکم به لی ل دویف قیا نا وی نه وی نه ز
هنارتیم.»

چصد شهده کی بو دهسته لات داریا عیسا:

^(۵۷) «هه که ر من بو خو شهده کی دابا دا شهده کی یا من
نه یه راست بت. ^(۵۸) به لی نیکی دی بو من شهده کی»

ددهت، و نهز دزانم کو شه هده کی یا وی بۆمن یا راسته.
^(۳۲) ههوه هندهک هنارتنه نک یوحهنا ی و نهوی بۆ راستیی
 شه هده کی دا. ^(۳۳) نهز شه هده کی یا مروفا قه بیل ناکم، لی
 ژبه ر قورتالبوونا ههوه نهز قئی یه کئی دبیرم. ^(۳۴) یوحهنا
 شه مالکه کا روژ و گهش بوو، و ههوه پی خوش بوو
 ده مه کی ل بهر رو ناهی یا وی بن. ^(۳۵) به لئی من
 شه هده کی یه کا مه زنتر ژ شه هده کی یا یوحهنا ی هه ی،
 نهو ژ ی شه هده کی یا وان کاریت بابی گۆتی یه من پی رابم
 و نه قییت نهز نوکه دکم، نهو دیار دکهن کو نهوی نهزی
 هنارتیم. ^(۳۶) و نهو بابی نهز هنارتیم نهو ب خوژی بۆمن
 شه هده کی ددهت. و ههوه چو جارا گوه ل دهنگی وی
 نه بوویه، و ههوه وینی وی ژ ی نه دیتی یه، ^(۳۷) و په یشا وی
 جه د دلیت هه وه دا نینه چونکو هوبن باوه ری بی ب وی
 نائین نهوی وی هنارتی. ^(۳۸) هوبن په رتوکییت پیروژ ب
 هیری دخوبن چونکو هوبن ل وی باوه ری نه کو نهو دی
 ههوه به نه ژيانا ههروهه ر. نهو په رتوک ژ ی بۆمن
 شه هده کی ددهن. ^(۳۹) و هیشتا ههوه نه قییت بیته نک من
 دا ههوه ژيان ههبت. ^(۴۰) نهز مه زناهیی ژ مروفا ناوه رگرم،
^(۴۱) به لئی نهز ههوه دنیا سم، و نهز دزانم قیانا خودی د
 دلیت ههوه دا نینه. ^(۴۲) نهز ب نا قی بابی خو هاتم، ههوه
 پی شه وازی یا من نه کر، به لئی هه کهر ئیک ب نا قی خو هات

هوین پیشه‌وازی یا وی دکهن. ^(٤١) و دئی چاوا باوهریی ب من ئین و هوین مه‌زناهیی ژ ئیکودوو ودردگرن، به‌لی نهو مه‌زناهی یا خودی ته‌عالا ددهت ناخوازن؟ ^(٤٥) به‌لی هزر نه‌کن نه‌ز دئی هه‌وه ل ده‌ف بابی تاوانبار که‌م، چونکویی هه‌ی هه‌وه تاوانبار بکه‌ت نه‌و ژی موسایه نه‌قی هه‌وه هیقی‌یت خو‌داناینه‌ سر. ^(٤٦) هه‌که‌ر هه‌وه باوهر ژ موسای کربا، دا هوین باوهریی ژ من ژی که‌ن، چونکوی یا ل سر من نقی‌سای. ^(٤٧) قیجا هه‌که‌ر هه‌وه باوهری ب وی نه‌ئیت نه‌قا موسای نقی‌سای پا دئی چاوا باوهریی ب په‌یقیت من ئین؟»

پشکا شمشن (٦)

عیسا خوارنن ددهته پینچ هزارا:

^(١) پشتی وی چه‌ندی عیسا ژ ده‌ریاچا جه‌لیل ده‌ریاز بوو، ئانکو ده‌ریاچا ته‌به‌ریه، بو ره‌خی به‌رام‌به‌ر. ^(٢) و گه‌له‌ک ب دویف که‌تن پشتی نیشانی‌ت ساخرنا وی بو نه‌ساخا دیتین. ^(٣) و عیسا و شاگردیت خو‌ب سه‌رکه‌فته‌ن چیای و روبنشتن. ^(٤) و جه‌ژنا ده‌ریازبوونی یا جوهییا نیزی‌ک بوو. ^(٥) و ده‌می عیسی سه‌ح کیری کومه‌کا مرو‌قا یا به‌ره‌ف وی‌قه دئیت، گوته فیلیپسی: «نه‌م ژ کیری نانی

بکړین دا نه‌فیت هه بخوڼ.»^(۱۱) و نه‌فه گوتی دا تاقی بکه‌ت، چونکو عیسای دزانی کا دی چ که‌ت.
^(۱۲) فیلیپسی به‌رسفا وی دا: «هه‌تا هه‌که‌ر نه‌م بهایی دوو سه‌د دینارا نانی بکړین تیرا ناکه‌ت کو هه‌ر نیکی پرته‌کا بچویک ژی بگه‌هتی!»^(۱۳) نینا نه‌ندراوسی برایی شه‌معون په‌تروسی و نه‌و ژی نیکه ژ شاگردا گوتی:
^(۱۴) «کورکه‌کی ل فیرئ هه‌ی پینچ نانیت جه‌هی و دوو ماسیتت بچویک بیت ل گه‌ل، به‌لی ما نه‌فه چی یه بو وه‌کو فنی کوما مه‌زن؟»^(۱۵) عیسای گوت: «بلا روینه خوار!» و گه‌له‌ک که‌سکاتی ل ویری بوو. نینا زه‌لام روینشتن، و ژمارا وان نی‌زیکی پینچ هزارا بوون.
^(۱۶) عیسای نان هه‌لگرتن و سویاسی کر، پاشی دابه‌ش کرن ل سه‌ر روینشتیا هندی وان فیای و هه‌روه‌سال هه‌ردوو ماسییا ژی کر.^(۱۷) ده‌می تیر بووین، گوته شاگردیت خو: «نه‌و پرتیت نانی نه‌ویت ماین خرغه که‌ن دا چو به‌رزه نه‌بیت.»^(۱۸) نینا خرغه کرن، و دوازه سه‌لکیت پرتیت نانی خرغه کرن نه‌ویت ژبه‌ر وان‌فه ماین ژ هه‌ر پینچ نانیت جه‌هی.^(۱۹) و ده‌می خه‌لکی نه‌و نیشانا عیسای کری دیتن، گوتن: «راسته، نه‌فه‌یه نه‌و پینغه‌مبه‌ر نه‌وی دی نیته دونیایی.»^(۲۰) عیسای زانی کو چو نه‌مایه دی وی ب خورتی که‌نه پاشا، نینا ب تنی فه‌گه‌ریا چیای.

عیسا ل سمر نائین ب ریئ قه دچیت:

دهمی بوو شهف شاگردیت وی هاتنه خواری و چونه
 ده ریاجتی^(۱۷) و ل قاییکه کی سیار بوون و چونه که فهرانا حوم
 ل ره ختی بهرامبه ری ده ریاجتی. و تاری بوو و عیسا هیشتا
 نه گه هشتبوو وان.^(۱۸) و ره شه بایه کتی ب هیز هات و پیل
 رابوون.^(۱۹) دهمی شاگردا نیزیکی چار- پینچ هزار گاغا
 باسک لی داین، دیت عیسا یی نیزیکی قاییکتی دبیت ل
 سمر نائین ب ریئ قه دچیت، ترسیان.^(۲۰) ئینا گوته وان:
 «نهز نهوم، نه ترسن.»^(۲۱) هیئش داخواز ژئی نه کری کول
 قاییکتی سیار بیت، هه تا قاییک گه هشتی به جهی وان
 قیای.

نانن ریانن:

و ل روژا پاشتر نهو کومیتت ل ره ختی بهرامبه ری
 ده ریاجتی ماین ژ بو وان به عیان بوو کو قاییکه ک ب تنی
 ل ویری هه بوو و شاگرد ب تنی لی سیار ببوون و چوبوون و
 عیسا دگهل وان ل قاییکتی سیار نه ببوو.^(۲۲) پاشی
 هندهک قاییکتت دی ژ ته به ریئ هاتن و نیزیکی وی جهی
 نهوی نان لی خوارین راهه ستیان پشتی خودانی سوپاس

کری. ^(۲۴) و دهمی کومی عیسا و شاگردیت وی ل ویری نه دیتن ل وان قاییکا سیار بوون و هاتنه که فهرانا حوم ل عیسا ی دگه ریان. ^(۲۵) دهمی ل ره ختی بهرام بهری ده ریاچی دیتین، گوتنی: «رابی، تو که نگي گه هشتی به قیری؟» ^(۲۶) عیسا ی به رسفا وان دا: «ب راستی ب راستی نه ز دبیرمه هه وه: هوین ل من دگه ریبتن نه ژ بهر کو هه وه نیشان دیتن به لی چونکو هه وه خوار و هوین تیر بوون ژ وان نانا. ^(۲۷) ل دویف خوارنا به فنت نه چن، به لی ل دویف خوارنا دمینت و ژ یانا هه روهه ر ددهت هرن، نه وا کوری مروث دی ده ته هه وه، چونکو خودی یی باب موهرا خو یا دانا به سهر کوری.» ^(۲۸) پس یار ژ ی کرن: «نه و چی کربارن خودی ژ مه دقتیت بکه یین؟» ^(۲۹) عیسا ی به رسفا دا: «نه و کاری خودی دقتیت هوین بکه ن نه وه کو هوین با وه ری ب وی بینن نه وی هنارتی.» ^(۳۰) قیجا گوتنی: «نه و چ نیشانه تو بکه ی دا بینین و با وه ری ب ته بینین؟ تو دشیتی چ بکه ی؟» ^(۳۱) بابیت مه که زو ل به ری خوارن هه روهه کو د بهر توکی دا هاتی: **ژ نه سممانا نان دانن دا بخون!** ^(۲۴:۷۸-۲۲) عیسا ی به رسفا وان دا: «ب راستی ب راستی نه ز دبیرمه هه وه: موسای نان ژ نه سممانی نه دا هه وه، به لی بابی منه نه وی نانی نه سممانی یی دروست دده ته هه وه. ^(۳۲) چونکو نانی خودی نه وه یی ژ نه سممانی

دئيتہ خوراي و ژيانتي دده ته دونيايتي. «^(۳۷) گوتنه وي:
 «ئهي خودان، ل ههمي دهما قئ ناني بده مه.»
 «^(۳۸) عيساي بهرسقا وان دا: «ئهم ناني ژيانتي. ئهوي
 پيش من قه بيت برسي نابيت، و ئهوي باوهريتي ب من
 بينيت چو جارا تيھني نابيت.»^(۳۹) بهلي من گوتہ ههوه،
 ههوه ئمز ديم و هوين باوهريتي نائين.»^(۴۰) چ کهستي بابي
 دايه من دي بو من ئيت، و ئهوي بيته دهف من ئمز وي چو
 جارا ناهافيژمه ژ دهرفه^(۴۱) چونکو ئمز ژ ئهسماني هاتمه
 خوراي، نه دا ئمز ئيانا خو تهمام کهم، بهلي ئيانا وي
 ئهوي ئمز هنارتيم.»^(۴۲) و ئيانا وي ئهوه کو ئمز نه هيلم ئه
 کهسيت دايه من بيريٽين، بهلي ئمز وانا ل روژا دوماهيکتي
 ژ مرنئي راکهم.»^(۴۳) چونکو ئيانا بابي من ئهوه ههر کهستي
 کوري بينيت و باوهريتي پئي بينيت دي ژيانا ههروههه بو
 وي بيت، و ئمز دي وي ل روژا دوماهيکتي ژ مرنئي
 راکهم.»

^(۴۴) و جوهييا نه رازيبوونا خو ل سهر عيساي ديار کر
 چونکو گوت: «ئهم ئه ناني ژ ئهسماني هاتيه خوار.»
^(۴۵) و گوتن: «ئهرئ ئه قه نه عيسايي کوري يوسفی به،
 ئهوي ئهم دايک و بابيت وي دنيا سين، ئه و چاوا ديٽريت:
 ئمز ژ ئهسماني هاتمه خوراي!»^(۴۶) عيساي بهرسقا وان دا:
 «دناف بهرا خودا پته پتي نه کهن!»^(۴۷) کهس نه شيت بيته

دهف من ههکەر بابئی ئەز هئارتیم وی رانهکیشت. و ئەز
 دئی وی ل روژا دوماهیکی ژ مرنئی راکەم. ^(۴۵) د پەرتوکیت
 پێغەمبەرادا یا هاتی: دئی هەمی ژ خودئی فیڕین ^{انعمیا ۱۳:۵۴}
 و هەر کەسەکی گوھ بەدەتە بابی و ژ وی فیڕیت دئیتە دەف
 من. ^(۴۶) و رامانا فئی نە ئەوە کەوئیکی باب پئی دیتی:
 کەسئ نەدیتی یە ب تنئی ئەو نەبیت ئەوی ژ خودئی، ئەوی
 ب تنئی بابئی دیتی. ^(۴۷) ئەز ب راستی ب راستی دبیژمە
 هەو: ئەوی باوەریی ب من بینیت دئی ژبانا هەروەهەر بو
 وی بیت. ^(۴۸) ئەزم نانی ژبانی. ^(۴۹) بابییت هەو گەزو ل
 بەریی خوارن و پاشی مرن. ^(۵۰) بەلئی ئەها ئەقە ل فئیری یە
 نانی ژ ئەسمانی هاتی یە خوار دا مروّف ژئ بخۆت و
 نەمریت. ^(۵۱) ئەزم نانی ژبانی ئەوی ژ ئەسمانی هاتی یە
 خوار. هەکەر ئیکی ژ فئی نانی خوار دئی هەتا هەتایئ
 ژیت، و نانی ئەز پێشکیش دکەم ئەو لەشی منە، ئەز
 گۆری دکەم داکو دونیا بژیت.»

^(۵۲) و فئی ناخفتنی کیشەکا توند دناف بەرا جوھییادا
 چێکر و پسیار کرن: «ئەقە چاوا دشتیت لەشی خو بەدەتە مە
 ئەم بخوین؟» ^(۵۳) عیسا ی بەرسقا وان دا: «ب راستی ب
 راستی ئەز دبیژمە هەو: هەکەر هوین لەشی کورئی مروّف
 نەخۆن و خوینا وی ئەقەخۆن هەو چوژیان دناف خۆدا
 نابیت. ^(۵۴) هەچیئ لەشی من بخۆت و خوینا من قەخۆت،

دئ ژيانا ههروهه ر به بۆ وى بيت و نه ز دئ وى ل روژا
 دوماهيكتي ژ مرنئي راکهم. ^(٥٥) چونکو له شئ من خوارنا
 دروسته، و خوينا من قه خوارنا دروسته، ^(٥٦) و ههر که سئ
 له شئ من بخۆت و خوينا من قه بخۆت دئ د من دا مينيت و
 نه ز د وى دا. ^(٥٧) و ههروهه که نه ز ب بابئ ساخ نه وئ نه ز
 قري کریم دژيم، ههروهه سا ههر که سئ من بخۆت دئ ب من
 ژيت. ^(٥٨) نه قه يه نه و ناني ژ نه سماني هاتي به خوار، و
 نه و نه وه کو که زويه نه و بابيت هه وه خواری و پاشی
 مرین، به لئ ههر که سئ ژ قئ ناني بخۆت دئ هه تا هه تا يئ
 ژيت. ^(٥٩) نه قه هه مئ عيسای ل کنيشتئ گوت ده مئ
 نه وى ل که فه رنا حومئ فيترکن دکر.

گلهک ژ شاگردا عيساي دهيتلن:

^(٦٠) و ده مئ گله که ژ شاگرديت وى گوھ لئ بووين
 گوئن: «نهف په يقه چندا ب زه حمه ته! کئ د شيت گوھئ
 خو بد هتئ؟» ^(٦١) و عيسای زانی کو شاگرديت وى پته
 پتئ ل سه ر قئ چه ندئ دکهن، پسيارا وان کر: «نه رئ نهف
 چه نده به گومانی دئ بيخته دلئ هه وه؟» ^(٦٢) پا دئ چاوا بيت
 هه که ر هه وه کوړئ مروڤ ديت يئ ب سه ر دکه څيسته وى
 جهی نه وئ نه و ژ که فن دا لئ؟ ^(٦٣) روح ژيانئ دده ت، به لئ
 له ش چو مفای ناده ت. نه و ناخفتنا نه ز پئ ناخفتيم بو

ههوه نهوه روح و ژیان. ^(۶۴) به لئی هندهک ژ ههوه باوه ریی نائین! چونکو عیسای ژ دهسپیکتی دزانی نهو کینه باوه ریی پی نائین، و نهو کی یه دی بیبهختیی لی کهت. ^(۶۵) پاشی گوت: «ژ بهر وی چهندی من گوته ههوه: کهسهک نهشیت بیته دهف من ههکه رباب وی چهندی نهده تی.» ^(۶۶) ژ وی دهمی گهلهک شاگردا نهو هیتلا، و ژیی قهقه تیان. ^(۶۷) و گوته ههر دوازه شاگردا: «بهلکو ههوه ژیی دقیت هوبن وه کو وان بچن.» ^(۶۸) شه معون په تروسی بهرسقا وی دا: «دی چینه دهف کی، نهی خودان؟ ناخفتنا ژیانا ههروهه ریا ل دهف ته، ^(۶۹) و مه باوه ری ب ته نینا و زانی کو تو پیروزی خودی یی!» ^(۷۰) عیسای گوت: «ما نه من هوبن ههر دوازه ژنگرتن! و ل گهل وی چهندی نیک ژ ههوه نبلیسه.» ^(۷۱) مه بهستا وی یه هودایی کوری شه معونی نهسخه ریوتی بوو، چونکو نهو ژ وان دوازا بوو، و نهوه یی وی بده ته دست.

پشکا دهفتن (V)

عیسا و برایتت خو:

^(۷۱) پشتی هینگی عیسای دهست ب هاتن و چونی ل دهقرا جهلیل کر، خودا پاش ژ هاتن و چونی ل دهقرا

يهوديتي چونكو جوهييا بزاڤا كوشتنا وي دكر. ^(۴۱) و ده مي
 جهژنا كه پره شينا يا جوهييا نيزيك بوي ^(۴۲) براييت
 وي گوته وي: «تي ده قهرئ بهيئه و هره يه هوديتي دا
 شاگرديت ته ژي ئه و كاريت تو دكه ي ببين!» ^(۴۳) ئه وي
 ناڤوده نكي دقيت ل بهرزه يي كار ناكه ت، و هه كه ر تو فان
 كريبارا دكه ي خو بو دونيايي ديار كه. ^(۴۴) براييت وي
 ژي باوهري پي نه بوو. ^(۴۵) عيساي بهرسقا وان دا: «هيشتا
 ده مي من نه هاتي به به لي ده مي هه وه هه رده م يي د جه ي
 خودايه. ^(۴۶) دونيا نه شيت كه ريت خو ژ هه وه قه كه ت، به لي
 ئه و كه ريت خو ژ من قه دكه ت، چونكو ئه ز شه هده كيي ل
 سه ر وي دده م كو كاريت وي دخرابن. ^(۴۷) هوين سه ركه قنه
 جهژني، به لي ئه ز نو كه سه رناكه قمه تي جهژني چونكو
 ده مي من هيشتا نه هاتي به. ^(۴۸) ئه قه گوته وان و ل
 جهليل ما.

عيسا ب ئاشكرايي فيتكونن د پهرستگه هين دا
 دكه ت:

^(۴۹) و پشتي براييت وي چۆنه جهژني ئه و ژي چو
 ههروه كو قه شارتی، نه ئاشكرا. ^(۵۰) ل جهژني جوهي ل وي
 دگهريان و پسيار دكرن: «كا ئه و زه لام؟» ^(۵۱) و گه لهك
 پست پست ل ناڤ بهرا جه ماوهري هاتنه كرن ده رباره ي

وی، هنده کا ژ وانا دگوتن: «ئو یی باشه» و هنده کیت دی دگوتن: «نه! ئو ملله تی ب سمر دا دبت.»^(۱۳۱) بهلئ کس ژ وان نه دویرییا ب ناشکرایي بهحسا وی بکته ژ ترسا جوهیادا.

^(۱۳۱) ده می جهژن نیقی بووی، عیسا سرکه فته پهرستگه هی و دست ب فیرکرنا خه لکی کر.^(۱۳۲) جوهی مهنده هوش بوون و پیسار کرن: «چاوا ئو ناقره روکتی پهرتوکیت پیروژ دزانیت و ئو نه هاتی یه فیرکرن؟»^(۱۳۳) عیسا ی بهرسقا وان دا: «فیرکرنا من نه ژ نک منه، بهلئ ژ نک وی یه ئو یی نه ز هنارتیم.»^(۱۳۴) و هر که سی دقیت ب قیانا خودی بکته دی زانیت کا فیرکرنا من ژ نک خودی یه، یان نه ز ژ نک خو دناخقم.^(۱۳۵) هر که سی ژ نک خو باخفیت مهنه زانه یی بو خو داخواز دکته، بهلئ ئو یی داخوازی یا مهنه زانه یی بو وی بکته ئو یی ئو هنارتی ئو یی راسته چو چه وتی د وی دا نین.^(۱۳۶) ما موسای دهستور نه دابوو هه وه؟ بهلئ کس ژ هه وه کار ب دهستوری ناکته! بوچی هون بزاقا کوشتنا من دکهن؟»^(۱۳۷) هه مییا بهرسقا وی دا: «جننه ک یی د ته دا! کتی دقیت ته بکوژیت؟»^(۱۳۸) عیسا ی گوت: «من کاره کی ب تنی کر هون هه می مهنه هوش بوون.»^(۱۳۹) موسای هون ب سنهت کرنی فرمان کریبون، و رامانا قتی چه ندی نه ئو وه کو

سنهت کرن بو موسای دزقریت، به لئی بو بابکالکا. ژبه ر
 هندئ هوبن مروقا ب خو روژا شه مبیئ ژئ سنهت کهن.
 هه کهر هوبن روژا شه مبیئ خه لکی سنهت دکهن دا^(۲۳)
 هوبن دهستورئ موسای نه شکینن، نه ری هوبن دئ ل سه ر
 من توره بن چونکو من مروقهک ب ته مامی ل روژا
 شه مبیئ ساخ کر؟^(۲۴) ل دو یف تشتئ دیار داد کرنئ نه کهن،
 به لئی داد کهنه کا راست بکهن.»

^(۲۵) وی ده می هنده کا ژ خه لکتئ نور شه لیمئ گو تن:
 «نه ری ما نه فه نه و نینه نه وی دقیا ن بکو ژن؟^(۲۶) نه ها نه و
 یئ ب ناشکرایئ دنا خقیئ و که س ری لئ نا گریئ. تو
 بیژئ سه رو کیت مه پشت راست بووینه کو نه و ب راستی
 مه سیحه؟^(۲۷) به لئی نه فی نه م بنیاتی وی نیاسین، و
 ده می مه سیح دئیت که س نزایت دئ ژ کیفه ئیت.»
^(۲۸) عیسا ی دهنگئ خو بلند کر و نه و یئ فیئر کرنئ دکه ت
 د په رستگه هئ قه و گو ت: «هوبن من دنیا سن و هوبن
 دزان نه ز ژ کیری مه. و نه ز ژ نک خو نه هاتیمه به لئی نه وی
 نه ز هنارتیم نه و یئ راسته و هوبن وی نانیاسن،
^(۲۹) به لئی نه ز وی دنیا سم، چونکو نه ز ژ وی مه و نه وی
 نه ز یئ هنارتیم.»^(۳۰) جو هییا بزاف کر کو وی ده سته سه ر
 کهن، به لئی که سه کی ده ستنئ خو در ژ نه کری، چونکو
 هیشتا ده می وی نه هاتبوو.^(۳۱) به لئی گه له کا ژ جه ماوه ری

باوهری پیئ نینا و گوتن: «نهری تو بیژری دهمی مهسیح
 دئیت دی پتر نیشانا کهت ژئوویت ئەف زهلامه دکهت؟»
 (۳۲) فەریسیا گوھ ل پست پستا جه ماوهری بوو ئەوال
 سەر وی دهاته کرن. قیجا وان و سەرۆکیت قهشا هندهک
 زێره فان هنارتن دا وی بگرن. (۳۳) عیسیای گۆته وان: «نەز
 دی دههکئی کیم مینمه دگهل ههوه، پاشی دی زقرمه نک
 ئەوی ئەز هنارتیم. (۳۴) هینگئی هوبن دی ل من گهرین
 بەلی هوبن من نابین، و هوبن نەشین بینه جهی ئەز لی.»
 (۳۵) جوهیا پسار ژئیکودوو کرن: «وی ل بهره کیقه
 بجیت کو ئەم نەبین؟ نهری دی چسته باژیریت یونانیا
 ئەوویت جوهی لی به لاقه بووین و یونانیا فیرکهت؟ (۳۶) و
 رامانا ناخفتنا وی چی یه دهمی گۆتی: هوبن دی داخوازا
 من کهن و هوبن من نابین، و هوبن نەشین بینه جهی ئەز
 لی؟»

(۳۷) ل رۆژا دوماهیی ژ جهژنی و ئەو مهزنترین رۆژیت
 وئی، عیسا راوهستیا و ب ههمی دهنگی خو گۆت:
 «ههکهر ئیک تیهنی بوو بلا بیته نک من و قهخۆت،
 (۳۸) ههروهکو پهرتوکی گۆتی، ههر کهسی باوهری ب من
 بینت دی رووباریت ئاڤا ژبانێ ژناڤ هناقیت وی هورن.»
 (۳۹) عیسیای ئەف چهنده ل سەر وی روحی گۆت ئەوا
 ئەویت باوهری پیئ نینای دا وەرگرن، و روح هیشتا نه دابوو

چونکو عیسا نہ ہا تبوو مہ زکرن.

^(۴۰) دەمئ نامادہ بوویا ئەف ئاخفتنہ گوھ لئ بووی
 ہندہ کا ژ وانا گوت: «راست ئەفہ ئەو پتغە مہرہ.» ^(۴۱) و
 ہندہ کیت دی گوتن: «ئەفہ مەسیحە» بەلئ ہندہ کا ژ وانا
 گوت: «ئەری مەسیح دئ ژ جەلیل دەرکە قیت؟» ^(۴۲) ئەری
 ما پەرتوکتی نە گوتی یە مەسیح دئ ژ دویندە ہی داوودی
 نیت، و ژ گوندئ بیت لەحم ئەوی داوود لئ؟» ^(۴۳) وەسا
 ژبەر وی، جوداھی یا بوچوونا ل ناڤ بەرا جە ماوہری دا
 چتیبوو. ^(۴۴) و ہندہ کا ژ وانا دقیا ئەوی بگرن، بەلئ
 کەسەکتی دەستی خو درتژ نە کرئ.

^(۴۵) و زترە قانیت پەرستگە ہی زقرینە نک فەریسیا و
 سەرۆکتیت قەشا، پسارایان کر: «ہەوہ ژبەر چ ئەو
 نەینا؟» ^(۴۶) بەرسقا وان دا: «چومرۆڤ وەکوڤی
 زەلامی نە ئاخفتینە.» ^(۴۷) فەریسیا لئ قەگیترا: «ئەری
 ھوین ژ ب سەردا چۆینە؟» ^(۴۸) ئەری ھەوہ دیت ئیک ژ
 سەرۆکا یان ژ فەریسیا باوہری پئ نینای؟ ^(۴۹) بەلئ
 خەلکت دەستوری نزانن، دنە فرەت کرینە.» ^(۵۰) بەلئ ئیک
 ژ وان، ئەوی بەرئ ہاتی یە نک عیسا کو نیقودیموس بوو
^(۵۱) گوتە وان: «ئەری دەستوری مە ری دەت ئیکی داد
 کەن بی کول پتشیی گوھ بدەنە بەرگیری یا وی؟»
^(۵۲) ئەوا بەرسقا وی دا: «ئەری توژی ژ جەلیلئ؟»

مزكینه یا یهودعنای، پشکا ههشتن (A)

پهرتوکی بخوینه و بیینه: نابت پیغه مبه ر ژ جهلیل رابن! «
(^{۵۲}) پاشی هه ر ئیک چۆ مالا خو.

پشکا ههشتن (A)

سهرهاتریا رنکا دامانیس:

(^۱) بهلی عیسا چۆ چیاپی زهیتونتی. (^۲) ول دهمی
ئه لندی زفری په رستگه هتی، و گه له ک جه ماوه ر ل دۆر خر
بوو، و روینشت و نه و فیردکرن. (^۳) و مامۆستاییت
دهستوری و فه رسییا رنکه ک ب دامانیسی گرتبوو نینا
نک و ل نیفا وان راوه ستاند (^۴) و گوته وی: «مامۆستا،
ئه ف رنکه دبه ر مێرکه کی را رازای یا هاتی به گرتن. (^۵) و
موسای ده دستوری دا فه رمان یا ل مه کری نه ف رنکیت
شان کارا دکهن ب به رده بارانکرتی بیتنه کوشتن. توج
دیتری؟» (^۶) نه ف پسیاره ژئی کردا وی ته نگاف بکه ن و
هیجه ته کی پهیدا که ن وی پی تاوانبار بکه ن. بهلی وی خو
چه ماند و ب تبلا خو ل سه ر نه ردی دنقیسی. (^۷) بهلی
وان هه ر پسیار ژئی کره فه، قیجا خو راست کر و گوته وان:
«نه و که سی دناف هه وه دا پی بی گوننه ه بت، بلال
به راهی به ره کی دانتی.» (^۸) جاره کا دی خو چه ماند و ل
سه ر نه ردی دنقیسی. (^۹) دهمی وان گوه ل قتی ناخفتنی

بووی، ئیک ل دویش ئیکی چۆن و بهراهی یا هه مییا
 رهسپی، و عیسا ب تنی ل ویری ما، و ژنک د جهی
 خودا یا راهه ستای بوو.^(۱۱) خو راست کر و گوته وی:
 «ژنی، کانینه نهو؟ کهس ژ وان داد ل سهر ته نه کر؟»
^(۱۲) بهرسف دا: «نه خیر نهز خودام.» گوته وی: «نهزی
 ژی ته داد ناکهم. هه ره و گونه ها نه که فه.»

عیسا رو ناهیا دونیا بییه:

^(۱۳) جاره کا دی عیسا ی گازی وان کر و گوته: «نهز
 رو ناهیا دونیا بییه مه. یی ل دویش من بیت ل تار بی
 ناجیت به لی دی رو ناهیا یا ژیا نی بو وی بت.»
^(۱۴) فه رسیسیا نه راز ببونا خو دیار کر و گوته: «تو
 نوکه بو خو شه هده کی دهی، و شه هده کی یا ته چینابت.»
^(۱۵) بهرسف دا: «هه رچه نهز شه هده کی بو خو ددهم
 شه هده کی یا من راسته، چونکو نهز دزانم نهز ژ کیری
 هاتیمه و دی چمه کیری، به لی هوبن نزانن کا نهز ژ کیری
 هاتیمه و دی کیشه جم.^(۱۶) هوبن ب چاقی مروقا داد کرنی
 دکهن، به لی نهز که سی داد ناکهم.^(۱۷) هه ر چه نه من
 داد کرن کربا، دا یی راست بت، چونکو نهز ب تنی داد کرنی
 ناکهم، به لی نهز و باب نهوی نهز هنارتیم.^(۱۸) و یا
 نقیسی یه د ده ستوری هه وه دا شه هده کی یا دوو شادا یا

راسته. ^(۱۸) ئەز بۆ خو شەهەدەکیی ددەم و ئەو بابئی ئەز
 ھنارتیم ژى شەهەدەکیی بۆ من دکەت. ^(۱۹) ژى پرسین: «کا
 بابئی تە؟» بەرسف دا: «ھوین من نانیاسن و بابئی من ژى
 نانیاسن. ھەکەر ھەوہ ئەز نیاسیبام دا بابئی من ژى
 نیاسن.» ^(۲۰) عیسای ئەف ئاخفتنە ل نیزیکی سندوقا
 پیشکیشیا گوت دەمی فیترکرنی ل پەرستگەھى دکر و
 کەسى ئەو دەستەسەر نەکر، چونکو دەمی وی هیشتا
 نەھاتبوو.

^(۲۱) پاشی عیسای گوتە وان: «ئەز دى چم و دى ل
 دویف من گەرن، و دى د گوننەھا خودا مرن. ھوین نەشین
 بیئە وی جھئی ئەز لى.» ^(۲۲) قیججا جوھییا ژ ئیکودوو
 پرسى: «ئەرى مەبەستا ئاخفتنا وی چى یە، «نەشین بیئە
 وی جھئی ئەز لى؟» ئەرى دى خو کوژت؟» ^(۲۳) ئەفە
 بەرسقا وی بوو: «ھوین ژ خواری نە، بەلى ئەزى ژ سەلام.
 ھوین ژ قى دونیایی نە، بەلى ئەز نە. ^(۲۴) ژبەر ھندى من
 گوتە ھەوہ: ھوین دى د گوننەھیت خودا مرن، چونکو
 ھەکەر ھەوہ باوہرى نەئینا کو ئەز ئەوم، دى د گوننەھیت
 خودا مرن.» ^(۲۵) ژى پرسین: «توکی؟» عیسای بەرسف دا:
 «ئەز ئەو ھەمی مە ئەفا من بۆ ھەوہ ھەر دگوت. ^(۲۶) و من
 گەلەک تشتیت ھەین بیژم و ھەوہ پى داد بکەم. بەلى
 ئەوى ئەز ھنارتیم ئەو راستگۆیە، و ئەفا ئەز دبیزمە

دونیایی نهوه نهوا من ژ وی گوھ لئ بووی.»^(۳۷) بەلئ
 نهو تئ نهگههشتن کو عیسای ب قئ ناخفتنی بهحسا بابی
 دکر.^(۳۸) ژبەر هندی عیسای گوته وان: «دهمئ هوبن
 کوپری مروڤ دهلاویسن دئ زانن کو نهز نهوم، و نهز چو
 تشتا ژ نک خو ناکم، بەلئ نهز وی دبیترم نهوا بابی نهز
 پئ فیترکریم.»^(۳۹) یئ نهز هنارتیم یئ ل گهل من و نهز
 نههیتلایم ب تنئ، چونکو نهز هەر وی دکم یا نهو پئ
 رازی دبیت.»^(۴۰) «دهمئ عیسا ب قئ چهندی دناخفت
 گهلهکا باوهری پئ ئینا.

^(۳۱) گوته وان جوھییت باوهری پئ ئینای: «ههکههر
 ههوه خو د پهیقا من دا راگرت، هوبن دئ ب راستی
 شاگردیت من بن،^(۳۲) و دئ راستیی زانن و دئ راستی
 ههوه نازاد کهت.»^(۳۳) جوھییا بهرسف دا: «نهم
 دویندههی ئیبراهیمی نه، و نهم چو جارا کوپلیت کهستی
 نهبووین! تو چاوا دبیتره مه: «هوبن دئ نازاد بن؟»
^(۳۴) عیسای بهرسفا وان دا: «ب راستی ب راستی دبیترمه
 ههوه: یئ گونههی بکهت دئ بته کوپلی گونههی.»^(۳۵) و
 کوپله ههتا هتایئ ل مالا خودانی خو نامینت بەلئ کوپ دئ
 ههتا هتایئ ل ویری مینت.^(۳۶) ههکههر کوپری هوبن نازاد
 کرن دئ ب راستی نازاد بن.^(۳۷) نهز دزانم هوبن دویندههی
 ئیبراهیمی نه، بەلئ هوبن ل دوپف کوشتنا من دگهپیتن،

چونکو په یشا من چو جه د دلیت هه وه دا نینه. ^(۳۸) ئەز ب
 وی دناختم ئەفا من ل نک بابی دیتی، و هوبن ب وی
 دکهن ئەفا هه وه ژ بابی خو گوھ لئ بووی.»
^(۳۹) بەرسف دان و گوتن: «بابی مه ئیبراهیمه!»
 عیسای گوت: «هه کەر هوبن کورپت ئیبراهیمی بان دا
 کاریت ئیبراهیمی کهن. ^(۴۰) بەلئ هوبن ل دویش کوشتنا
 من دگه ریپین و ئەز مروڤه کم ب وی راستی یا من ژ خودئ
 گوھ لئ بووی بو هه وه ناخفتم، و ئەف چهنده ئیبراهیمی
 نه کری یه. ^(۴۱) هوبن کاریت بابی خو دکهن!» گوتنه وی:
 «ئەم ژ دامانپیسین نه بووینە! مه بابەکتی ب تنی یی هه ی،
 ئەو ژی خودئ یه.» ^(۴۲) عیسای گوتە وان: «دا حەژ من
 کهن هه کەر خودئ بابی هه وه با، چونکو ئەز یی ژ خودئ
 دەرکەفتیم. و ئەز ژ نک خو نه هاتیمه، بەلئ ئەوی ئەز ی
 هنارتیم. ^(۴۳) بوچی هوبن د ناخفتنا من ناگه هن؟ چونکو
 هوبن نه شین گوھئ خو بدەنه په یشا من. ^(۴۴) هوبن کورپت
 بابی خو ئبلیسی نه، و هه وه دقیت قیانیت بابی خو بکهن،
 چونکو ئەو ل دەستپیکتی کورژەک بوو، و ژ راستیی
 دەرکەفتی یه چونکو ژ راستیی یی قالایه. دەمی ئەو درهوا
 دکەت ئەو جه هورئ خو دیار دکەت، چونکو ئەو دره وینه و
 بابی دره وی یه. ^(۴۵) بەلئ چونکو ئەز راستیی دبیرم، هوبن
 ژ من باوەر ناکهن. ^(۴۶) کی ژ هه وه دشیت گونەهه کتی ل

سهر من دیار کهت؟ قیجا هه کهر نه ز راستیی دبیتژم، بوچی
 هوبن ژ من باوهر ناکهن؟^(۱۲۷) بی ژ خودی بت دی گوهی خو
 دهته په یقا خودی. بهلی هوبن گوهداریی ناکن جونکو هوبن
 نه ژ خودی نه!

^(۱۲۸) جوهییا گۆت: «ما ئەم راستیی نابیتژین دەمی ئەم
 دبیتژینه ته تو سامیری و بیی جنگرتی؟»^(۱۲۹) بهرسقا وان
 دا: «ئەز نه بیی جنگرتی مه، بهلی ئەز قه درێ بابی خو دگرم
 و هوبن من کریت دکهن.^(۱۳۰) ئەز داخوازا مه زناهیی بو خو
 ناکهم، لی ئیکتی دی بیی هه ی بو من داخواز دکهت و نهو
 دادوه ره.^(۱۳۱) ب راستی ب راستی دبیتژمه هه وه: بی گوه
 بدهته په یقا من هه تاهه تای مرنی نابینت.»^(۱۳۲) جوهییا
 گۆتی: «نوکه ئەم پشت راست بووین کو تو بیی جنگرتی.
 ئیبراهیم مر و پیغه مبه مر، و تو دبیتژی: «بی ب په یقا
 من بکهت تام ناکه ته مرنی.»^(۱۳۳) ئەری تو ژ بابی مه
 ئیبراهیمی مه زنتری ئەقی مری؟ خو پیغه مبه ری بیت
 مرین، تو خوچ دادنی؟»^(۱۳۴) عیسا ی بهرسقا دا: «هه کهر
 ئەز خو مه زن بکهم، مه زناهی یا من چونینه. بهلی بابی
 منه بیی من مه زن دکهت. و هوبن دبیتژن: «نه و خودای
 مه یه.»^(۱۳۵) هوبن وی نانیاسن، بهلی ئەز وی دنیاسم.
 بهلی هه کهر من گۆتبا ئەز وی نانیاسم دا ئەز ژ وی وه کو
 هه وه دره وین بم. بهلی ئەز وی دنیاسم و ب په یقا وی

دكهم. ^(۵۶) بابی ههوه ئیبراهیم یی ئومید هوار بوو رۆژا من بینیت و دیت و كه یفخوش بوو. ^(۵۷) جوهییا گوته وی: «ژیی ته نه بوویه پینجی سال. ئه ری ته ئیبراهیم دیتی یه؟» ^(۵۸) عیسای گوته وان: «ب راستی ب راستی دبترمه ههوه: ئەز هه بووم به ری ئیبراهیم ههبت.» ^(۵۹) جوهییا بهر هه لگرتن دا وی بهرده باران کهن، به لی وی خو قه شارت و ژ په رستگه هنی ده رکهفت.

پشکا نههن (۹)

ساخکرنا کۆره ن زکماک:

^(۱) ده می عیسا ب ری دچۆ، مرۆقه کئی د زکماک دا کۆره بووی دیت. ^(۲) ئینا شاگردیت وی ژئی پرسین: «ئهی رابی، کی یه گوننه کری: ئەقی هه، یان دای و بابیت وی هه تا کوب کۆره بی ژ داییک بووی؟» ^(۳) عیسای به رسقا وان دا: «نه ئه وه گوننه ه کری، و نه دای و بابیت وی، به لی داکو کاریت خودی ل سهر دیار بین. ^(۴) ل سهر من ئه وه ئەز کاریت وی بکه م ئه وی ئەز هنارتیم هیتشتا دنیا رۆژه. دی شەف ئیت، و که سهک نه شیت چو کارا تیدا بکهت. ^(۵) هندی ئەز ل دونیا یی ب، ئەز رۆناهی یا دونیا یی مه.» ^(۶) ئەف چهنده گۆت و تف کره ئاخی و

ههري يهك ژئ چيكر، و پاشي دانا سهر چاڅيت كوره
 (۸۱) و گوتئ: «ههريه و خول كانى يا سيلوام (نانكو هنارتى)
 بشو.» ئينا چو و خو شوست و ههريه چاڅ لئ درون.
 (۸۲) ئينا جيران و نيزيكييت وى نهويت نهو دديتن خوازهكى
 دكر پسيار كرن: «نهري ما نهغه نهو نينه نهوي رويدنشت
 و خوازهكى دكر؟» (۸۳) ئينا هندهكا ژ وان گوت: «نهغه
 نهوه» و هندهكا گوت: «نه، بهلئ وهكو وي به.» بهلئ وى
 بهرسف دا: «بهلئ نهز نهوم!» (۸۴) ئينا گوتئ: «چاوا
 چاڅيت ته ساخ بوون؟» (۸۵) بهرسف دا: «نهو زهلامئ
 ناقئ وى عيسا ههري يهك چيكر و ل چاڅيت من دا، و
 گوته من: «ههريه كانى يا سيلوام و خو تيدا بشو.» ئينا نهز
 چوم و من خو شوست و چاڅيت من روون بوون!» (۸۶) ئينا
 پسيار ژئ كرن: «و نهو نوكه ل كيروي به؟» گوت: «نهز
 نزانم.»

(۸۷) ئينا نهو زهلامئ ژ بهري هينگئ كوره برنه دهف
 فهرسييا. (۸۸) و نهو روژا عيساي تيدا ههري چيكرى و
 چاڅيت كورهى ساخ كرين شه مبي بوو. (۸۹) و فهرسييا ژئ
 پسيار ژئ كر كا چاوا چاڅيت وى ساخ بوون. نهوي
 بهرسف دا: «ههري دانا سهر چاڅيت من و من خو شوست
 و نهغه نهز يئ دبينم!» (۹۰) ئينا هندهك فهرسييا گوت:
 «نهف مروقه نه ژ دهف خودئ به چونكو دهستورئ شه مبيئ

دشکیتیت. « به لئی هنده کا گوت: «دی چاوا زه لاهه کئی
 گونه هکار شیت فان نیشانا کهت؟» و دوو به ره کی که ته
 دناف وان دا. ^(۷۷) و جاره کا دی پسیار ژ نه قئی کوره کرن:
 «تو دهراره وی چ دبیتری، نه وی چاقیت ته ساخ کرین؟»
 ئینا به رسقا وان دا: «نهو پیغه مبه ره.»

^(۷۸) و جوهییا باوهر نه کر کو نه وی کوره بوو و پاشی
 چاف لی رۆن بوون. و گازی کر نه دای و بابیت وی ^(۷۹) و
 پسیار ژئی کرن: «نه ری نه قه نهو کورئی هه وه یه، نه وی
 هوبن دبیترن ژ زکماک دا بوو یی کوره، یا چاوا نوکه
 دبینیت؟» ^(۸۰) دای و بابیت وی به رسف دان: «نهم
 دزانین نه قه کورئی مه یه و کوره ژ داییک بوو، ^(۸۱) به لئی
 نهم نزانین چاوا نوکه دبینیت، و نزانین کا کئی چاقیت وی
 ساخ کرینه. نهو یی مه زنه پسیاری ژئی بکهن، نهو ب خو
 دی به رسقا هه وه دهت.» ^(۸۲) و دای و بابیت وی نه ف
 چهنده گوت چونکو ژ جوهییا دترسیان. چونکو جوهییا خو
 کربوونه ئیک هه ر ئیکئی دانئی بکهت عیسا مه سیحه ژ
 جقاتا کنیشتی دهر بیتخن. ^(۸۳) ژ بهر قئی چهن دی گوتن «نهو
 یی مه زنه پسیاری ژئی بکهن.»

^(۸۴) و پاشی جاره کا دی فه رسییا گازی کره نه وی ژ
 بهری هینگئی کوره و گوتنی: «خودی مه زن بکه. نهم
 دزانین نه ف زه لاهه می هه نی یی گونه هکاره.» ^(۸۵) ئینا

به رسف دا: «نهم زانم گوننه هکاره یان نه. نهم تشته کی ب تنی دزانم: نهم یی کوره بووم و نوکه دبیم.»^(۳۶) ئینا جاره کسا دی پسار ژئی کرن: «نهمی چ ل ته کر؟ چاوا چاځیت ته ساخ کرن؟»^(۳۷) به رسفا وان دا: «من گوته ههوه و ههوه گوه نه دا من. بوچی ههوه دځیت جاره کسا دی گوه لی ببن؟ نهمی ما ههوه دځیت هوین ژئی ببنه شاگردیت وی؟»^(۳۸) ئینا چځین دانئ و گوتنتی: «تو شاگردی وی! به لی نهم شاگردیت موسای نه.»^(۳۹) نهم دزانین خودی ل گهل موسای ناخفت به لی نهمی نزانین ژ کیشه هاتی به.»^(۴۰) ئینا زهلامی به رسفا وان دا: «نهم تشته کی سهیره! هوین نزانین ژ کیشه هاتی به و نهمی چاځیت من ساخ کرن.»^(۴۱) نهم دزانین خودی گوهی خو ناده ته گوننه هکارا، به لی گوهی خود دده ته وی یی ژ خودی ترس و ب ځیانا وی دکهت.^(۴۲) و نه هاتی به گوه لی بوون ل ههمی سهرده ما کو مرۆځه کی چاځیت کوره کی د زکماک دا ساخ کرین.^(۴۳) هه کهر نهم نه ژ خودی با نهمی نه دشیبا چوبکهت.»^(۴۴) ئینا لی کرنه ههوار: «توب ههمی ځه د گوننه هی دا ژ داییک بووی، و تومه فیردکهی؟» و پاشی ده رځیختنه ژ ده رځه.

^(۴۵) و عیسای زانی یی ده رځیختین. ئینا چو نک و پسار ژئی کر: «نهمی توب اوهری بی ب کوری مرۆځ

دئینی؟» ^(۳۶) ئەوی بەرسف دا: «ئەز خولام، ئەو کی یه دا ئەز باودریی پی بینم؟» ^(۳۷) ئینا عیسای گوتی: «ئەوی تە دیتی و ئەوی ل گەل تە دئاخفیت، ئەو ب خویه.» ^(۳۸) ئینا گوت: «ئەز باودریی دئینم، ئەی خودان،» و خو بوچه ماند. ^(۳۹) ئینا عیسا گوت: «ئەز بو دادکرنی پی هاتمە فی دونیایی داکو کۆره ببین و بیت دبین کۆره بین.» ^(۴۰) و هندهک فەرسیت ل گەل وی ئەو چەنده گوھ لی بوو و پسیار کر: «ئەری ما ئەم ژێ دکۆرهینه؟» ^(۴۱) ئینا عیسا بەرسفا وان دا: «هەکەر هوبن کۆره بان، چوگوننهها وه نەدبوو، بەلی هوبن دبیزن» ئەم دبین،» قیجا گوننهها ههوه دمینیت.»

پشکا دههن (۱۰)

عیسایه شقانی باش:

«ب راستی ب راستی دبیزمه ههوه ئەوی نه دەرگههێ گوتی را بچیته ژۆری بەلی د ریکه کسا دی را بچتی، دزه و جهردهیه. ^(۱) بەلی ئەوی د دەرگههێ را دچیته ژۆر، ئەو شقانی بەرخانه. ^(۲) نوبه داری دەرگههێ دی بووی فەکەت، و بەرخ دی گوھی خو دهنه دنگی وی، و دی گازی که تە بەرخیت خو، هەر ئیکی ب ناخی وی، و

دی به ته ژ دهرقهی گوئی. ^(۷) کهنگی ههمی ئینانه دهر دی
 که قیسه به راهیی وان و نهو دی دهنه دویف چونکو نهو
 دهنگی وی دنیاسن. ^(۸) و نهو ل دویف بیانی ناچن، به لی
 دی ژئی رهفن چونکو نهو دهنگی بیانیسیا نانیاسن. «
^(۹) عیسیای نهف نمونه بو وان ئینا، به لی نهو نارمانجا
 ناخفتنا وی تی نه گه هشتن. ^(۱۰) ژ بهر هندی گوته وان قه:
 «ب راستی ب راستی بو هه وه دبیرم: نهز دهرگه هی
 بهر خامه. ^(۱۱) ههمی نهو بیت بهری من هاتین دز بوون، به لی
 بهر خا گو ه نه دایی. ^(۱۲) نهز دهری مه. هر که سی هاته دناف
 من دا دی قورتال بیت و دی ئیته ژور و دی دهر که قییت و
 دی کوژی بینیت. ^(۱۳) دز دئیت بهس دا بدزیت و قه کوژیت
 و ژناف ببهت. به لی نهز یی هاتیم دا ژیان بو وان بیت و
 بو وان یا پر بیت. ^(۱۴) نهزم شقانی باش، و شقانی باش
 ژیان خو دهر بهر خیت خودا ددهت. ^(۱۵) و پالا نه وهک
 شقانی به، چونکو بهرخ نه سامانی وی نه. ده می نهو
 گورگی دینیت یی دئیت، بهر خا دهیلت دا خو قورتال
 کهت، قیجا گورگ بهر خا دره قینیت و په لاته دکهت.
^(۱۶) نهو دره قییت چونکو نهو کر بگری به و پیته ی ب بهر خا
 ناکهت. ^(۱۷) نهز شقانی باشم، و نهز بهر خیت خو دنیاسم،
 و بهر خیت من ژئی من دنیاسن، ^(۱۸) وه کو باب من
 دنیاسیت و نهز وی دنیاسم. و نهز ژیان خو دهر بهر خیت

خودا دهم. ^(۱۶۱) و من هندهک بهرختیت دی یتت هین نه ژ
 قتی گۆقتی نه، و دختیت نهز وان ژی بینمه نک خو، دا گوھ
 بدنه دهنگی من و دتی بنه نیتک کهریی پیزی دگهل نیتک
 شقانی. ^(۱۶۲) باب حمژ من دکهت چونکو نهز ژيانا خو
 گۆزی دکهم دا نهز قه گهرینم. ^(۱۶۳) کهس ژيانا من ژ من
 ناستینیت بهلی نهز ژ دهف خو دکهمه گۆری. من
 دهسته هلاتداری یا ههی نهز بکهمه گۆری و من
 دهسته هلاتداری یا ههی نهز قه گهرینم. نهف فرمانه من یا
 ژ بابی خو وهرگرتی.»

^(۱۶۴) ب قتی گۆنتی جارهکا دی دووبه ندانی کهفته دناف
 جوھییادا. ^(۱۶۵) و گهلهکا ژ وانا گۆتن: «جنهکی دناف وی دا
 و ژ بهر خو دناخقتیت. قتیجا بوچی هون گوھ ددهنه وی؟»
^(۱۶۶) و هندهکیت دی گۆتن: «نه قه نه ناخفتنا نیتکی به نه جنه
 دناف دا بیتن. نه ری نه جنه دشیت چاقتیت کۆرا ساخ
 کهت؟»

جوهی بزاقتن دکمن عیسا ل ب دۆپینن:

^(۱۶۷) ل جهرنا نوکرنا په رستگه هتی ل نورشه لیم کو
 زقستان بوو ^(۱۶۸) عیسا ل په رستگه هتی ل هولا سلیمانی ل
 سر لنگیت خو دگه ریا. ^(۱۶۹) جوهی ل دۆر کۆم بوون و گۆتنه
 وی: «هه تا کهنگی دتی مه هیلی حیبه تی ده رباره ی خو؟»

هه کهر راسته تو مه سیحی، بۆ مه ئاشکرا بیژه. «
 عیسای بهرسقا وان دا: «من گوته هه وه، به لئی هوبن
 باوهر ناکهن. ئەو کاریت ئەز ب ناڤی بابی خو دکهم، ئەو
 بۆ من شه هده کیی ددهن،^(۳۶) به لئی هوبن باوهر ناکهن
 چونکو هوبن نه بهرخییت من. ^(۳۷) بهرخییت من گوه ددهنه
 دهنگی من، و ئەز وان دنیاسم و ئەو ل دویش من دئین،
^(۳۸) و ئەز ژيانا ههروهه ددهمی و هه تا هه تاییی ژناق ناچن
 و کهس ژ دهستی من ناستینیت. ^(۳۹) ئەو بابی ئەو داینه
 من، ئەو ژ هه مییا مه زنتره، و کهس نه شیت تشته کی ژ
 دهستی بابی من بستینیت. ^(۴۰) ئەز و باب ئیکین!»

^(۴۱) جاره کا دی جوهییا بهر بلند کرن دا بهرده باران
 کهن. ^(۴۲) عیسای گوته وان: «گه لهک کاریت باش من ژ
 دهف بابی خو نیشا هه وه دان، و ژ بهر نه گه را کیژ کاری ژ
 وان هوبن دی من بهرده باران کهن؟» ^(۴۳) بهرسقا وی
 دان: «ئهم ژ بهر کاریت باش ته بهرده باران ناکهین به لئی
 ژ بهر جئینیت ته بیت ئیمان سزیی. چونکو تو خو دکهیه
 خودی، و تو مروقی!» ^(۴۴) عیسای گوته وان: «ئهری ما د
 دهستوری هه وه دا نه نفیسییه: «من یی گوئی هوبن
 خودانه»؟ ^(۴۵) هه کهر دهستور بیژته ئەویت په یقنا
 خودی بۆ هاتی «خودانه» - و پهرتوک نائیته شکاندن -
^(۴۶) ئهری هوبن دبیزنه ئەوی بابی پیروژ کری و هنارتی بۆ

دونیاییت: «تو جفینیت ئیمانسزیت ددهی،» چونکو من
 گوت: ئەز کورپی خودی مه؟ ^(۳۷) هه کهر ئەز کاریت بابی خو
 نه کهم هوبن ژ من باوهر نه کهن. ^(۳۸) بهلی هه کهر ئەز وه
 بکهم، باوهر ژ وان کارا بکهن، هه کهر هوبن باوهر ژ من
 نه کهن. وی دهمی هوبن دی زانن و دی بۆ هه وه دیار بیت
 کو باب یی د من دا و ئەز یی د وی دا. ^(۳۹) جاره کا دی
 دقیان وی بگرن بهلی ئەو ژ دهستیت وان قورتال بوو.

^(۴۰) و شه گه ریا لاییت دی یی روپباری ئوردن، جهی
 یوحه ننای بهری نوکه ژیرا کورن لی دکر، و ل ویریی ما.
^(۴۱) گه لهک هاتنه دهف و وان دگوت: «یوحه ننای نیشانه کا
 ب تنی نه کر، بهلی هه ر تشتی وی گوتی دهر باره ی فی
 زه لامي راست بوو.» ^(۴۲) و گه لهکا ل ویریی باوهری پی ئینا.

پشکا یازدین (۱۱)

مرنا له عازهری:

^(۱) مرو شهک نه ساخ بوو ناشی وی له عازهر بوو، ئەو ژ
 بیت عه نیا بوو گوندی مه ریه من و مه رتایا خویشکا وی.
^(۲) و ئەف مه ریه مه ئەو بوو ئەفا ب گولاقتی پیت عیسای
 روونکرین و ب پرچا خو پاقژ کرین و له عازهر برایی وی
 بوو. ^(۳) هه ردوو خویشکا هه نارته دویش عیسای و گوتنی:

«خودان، نهوی تو حمژی دکهی یی نه ساخه.»⁽¹¹⁾ ده می گوھ
 ل قی چندی بووی گوت: «نهف نه ساخی به ب مرنی ب
 دوماهیك نائیت، بهلی دی بته مه زناهی بو خودی و
 مه زناهی بو کوری خودی ب ری یا وی.»⁽¹²⁾ و عیسی ژی
 حمژ مەرتای و خویشکا وی و له عازهری دکر.⁽¹³⁾ نه و دوو
 روژیت دی ژی ل جهی خو ما یستی ب نه ساخی یا
 له عازهری زانی.⁽¹⁴⁾ پستی هینگگی گوته شاگردیت خو:
 «دا بزقرینه ده قهرا یه هودی.»⁽¹⁵⁾ شاگردا گوتی: «رابی،
 دی زقریه یه هودی و بهری ده مه کی کورت جوھییا دقیا ته
 بهرده باران بکه ن؟»⁽¹⁶⁾ عیسی به رسف دا: «ما روژ نه
 دوازه ده مژمیرن؟ قیجا نه قی ب روژی بگهریت
 ناهلنگفت، چونکو رو زناهی یا قی دونیاسی دبینت.
⁽¹⁷⁾ بهلی نهوی ب شه قی بگهریت دی هلنگفت، چونکو
 رو زناهی تیدا نینه.»⁽¹⁸⁾ یاشی عیسی گوت: «له عازهر
 خوشتقی یی مه یی نفسی، بهلی نه ز دی جم دا وی
 راکه م.»⁽¹⁹⁾ شاگردا گوتی: «نهی خودان، هه کهر نه و
 نستبت، دی چاک بته قه.»⁽²⁰⁾ و مه بهستا عیسی مرنا
 له عازهری بوو، بهلی شاگردا هزر دکر کو یی نفسی به.
⁽²¹⁾ پستی هینگگی گوته وان: «له عازهر یی مری،»⁽²²⁾ و
 ژبه ر هه وه نه زنی دلخوشم چونکو نه زل ویری نه بووم، دا
 هوین باوره یی بینن. دا بجینه نک!»⁽²³⁾ توما نهوی

دگوتنی دیدیوس گۆته شاگردیت دی: «بلا ئەم ژێ بچین دا
ل گەل وی بمرین.»

عیسا دئینه تازەیا خویشکیت له عازەری:

«¹¹⁷ و دەمی عیسا گەهشتی بە بیت عەنیا ئەو چار روژ
بوو له عازەر هاتی بە قەشارتن. ¹¹⁸ و بیت عەنیا دۆرو بەری
سێ کیلۆمە تراژ ئورشە لیمی یا دویر بوو. ¹¹⁹ و گەلەک
جوھی هاتبوونە تازی یا مەرتایی و خویشکا وی. ¹²⁰ دەمی
مەرتایی زانی کو عیسانی هاتی، چۆ پێشە وازی یا وی،
بەلێ مەریەم ل مال ما. ¹²¹ و مەرتایی گۆته عیسی:
«ئەو خودان، هەکەر تول قیترێ بای برایی من نەدمەر.
¹²² و نۆکە ژێ ئەزا پشت راستم هەر چ تەشتی توژ خودی
داخواز بکە دی دەتە تە.» ¹²³ عیسی بەرسف دا: «دی
برایی تە رابت.» ¹²⁴ مەرتایی گوتی: «ئەز دزانم ئەو دی
ل رابوونی روژا دوماهیێ رابت.» ¹²⁵ عیسی گۆته وی:
«ئەزم رابوون و ژیان. یێ باوەریێ ب من بینت، هەکەر مەر
ژی دی ساخ بیته قە. ¹²⁶ و یێ ساخ بت و باوەریێ ب من
بینت نامەرت هەتا هەتایی. ئەری تو باوەریێ ب قی
دئینی؟» ¹²⁷ بەرسفا وی دا: «بەلێ ئەو خودان، من
باوەری یا ئینای کو تو مەسیحی کوری خودی یی ئەقی
هاتی بە قی دونیایی.»

پشتی ئەڤه گۆتی، چۆ گازی مەریه ما خویشکا
 خۆ کر و ب دزی ڤه گۆتی: «مامۆستایین ل ڤییری، و یین
 داخوازا ته دکهت.»^(۲۸) ده می ئەڤه گوھ لئ بووی راست
 رابوو ڤه و ب لەز چۆ نک عیسای.^(۲۹) و هیشتا ئەو نه
 گه هشتیوو گوندی به لئ ل وی جهی بوو ئەوی مەرتا لئ
 دیتی.^(۳۰) ده می ئەو جوھی ییت هاتینه تازی یا وان ئەو
 دیتی رابوویه ڤه و ب لەز دەرکهفتی، ل دویڤ چۆن چونکو
 وان هزر کر دئ چیته نک گۆری که ته گری.^(۳۱) و ده می
 مەریه م گه هشتیه وی جهی عیسا لئ دیتی خۆ هاقیتته بهر
 پتیا و گۆتی: «ئە ی خودان، هه کهر تول ڤییری بای برایی
 من نه دمر.»^(۳۲) ده می عیسای ئەو دیتی یا دکه ته گری و
 جوھی ییت دگهل ژێ دکرنه گری ب دلەکی کزری ئەرزنگ
 راهیلان.^(۳۳) پسیار کر: «هه وه ل کیری ڤه شارتی یه؟»
 به رسڤ دا: «وه ره ئە ی خودان و بنیره.»^(۳۴) و عیسای کره
 گری.^(۳۵) ڤیجا جوھییا گۆته ئیکودوو: «بنیرن چه ند
 هژی دکر.»^(۳۶) به لئ هنده کا پسیار کر: «ئەری ما ئەڤی
 چاقیت کۆره ی ساخ کرین نه دشیا له عازهری ژێ ژ مرنئ
 بیارتت؟»

عیسا له عازهری ژ مرنئ رادکته:

^(۳۸) ڤیجا جاره کا دی عیسای ئەرزنگ راهیلان. و

نیز یکی گۆری بوو، و ئەو ژێ شکهفتهک بوو، بهرەک ل
 سەر دەرگههئێ وی بوو. ^(۳۹) گۆت: «بهری راکهن!» مەرتایا
 خویشکا مری گۆت: «ئەوی خودان، ئەقە چار روژە ئەو د
 قیترێ دا. نوکە گەنی بوویە.» ^(۴۰) عیساى گۆت: «ما من
 نه گۆته ته: هه کهر ته باوهری ئینا دئ مەزناهی یا خودئ
 بینئ؟» ^(۴۱) قیججا بهر راکر. و عیساى چاقییت خو بهرهف
 عەسمانا بلند کرن و گۆت: «ئەوی باب، ئەز سوپاسی یا ته
 دکەم چونکو ته گوھ ل من بوو. ^(۴۲) و من دزانئ تو هەردەم
 گوھ ددەیه داخواریت من، بەلئ من ئەقە گۆت ژ بهر ئەقییت
 رهخ و دۆریت من دا باوهری بیئ کۆ ته ئەزئ هنارتیم.»
^(۴۳) پاشی ب دەنگهکتی بلند گازی کر: «ئەوی له عازەر،
 دەرکەقە!» ^(۴۴) و مری دەرکەفت و کفن ل دەست و پیت وی
 د پیتچای بوون و دەر سوک ل سەری وی بوو. عیساى گۆته
 ئەقییت ل دەوریت وی: «قەکەن و بهیلن بچت.»

پیلان ژ بو کوشتنا عیساى:

^(۴۵) و گەلەک جوھی ییت هاتینه تازی یا مەریه مئ
 باوهری پئ ئینا دەمئ وان ئەو کارئ کرى دیتئ.
^(۴۶) بەلئ هندەک ژ وان چۆنه نک فەریسیا ئەو کاریت
 عیساى کرین گۆتنئ. ^(۴۷) قیججا سەرۆکییت قەشا و
 فەریسیا جقاتەک گریدا و گۆتن: «ئەم چ بکەین؟ ئەف

زه لاما یی گه لک نیشانا دکهت. ^(۸۸) و هه کهر مه هیلا
 وه سا دئی هه می باوهریی پی نیخن دئی رۆمانی نین و
 نه ته وی مه ویران کهن. ^(۸۹) «ئیک ژ وان، نه و ژی قیافا
 بوو سه رۆکی قهشا ل وی سالی گۆت: «هوین چو نزانن.
^(۹۰) ما هوین نه ل وی هزرتنه کو مروه که ب تنی د
 پیخه مه تی ملله تی دا بمرت چیتره ژ کو مللهت هه می هلاک
 بت؟» ^(۹۱) و قیافای نهف ناخفته نه نک خو نه کر، به لی
 چونکو نه ل وی سالی سه رۆکی قهشا بوو پیشبینی کر کو
 عیسا دئی ل پیخه مه تی ملله تی مرت، ^(۹۲) و نه ب تنی
 پیخه مه تی ملله تی به لی دا بچوکیت خودی کوم کهت و
 بکه ته نیک نه قیت بژاله. ^(۹۳) ژ وی رۆژی و ره جو هییا
 شیورا خو کر دا عیسا ی بکوژن. ^(۹۴) نیدی عیسا ب
 ناشکرایی دناف وان دا نه دگه ریا، به لی چو باژیره کی
 دگوتنی نه فرایم، دکه فته نیزیکی بیابانی، و دگه ل
 شاگردیت خو ل ویری ما.

^(۹۵) و جهژنا ده ریا بوونا جو هییا نیزیکی بیوو، و گه لک
 ژ گوندا هاتنه نوره لیمتی ژ به ری جهژنی دا خو تافیر
 بکهن. ^(۹۶) و ل عیسا ی دگه ریا، و ده می نه ل
 په رستگه هنی ل ئیکودوو راست دبوون پیسار دکرن: «هوین
 چ دبیرن، چیدبیت نه نیتته جهژنی؟» ^(۹۷) سه رۆکیت قهشا

و فهرسییا بریارهک ده ریخستبوو هه ر کهسهکتی عیسیای
ببینت بلا بیژت دا وی دهستهسه ر بکه ن.

پشکا دوازدهن (۱۲)

عیسا ل بیت عنیا دئینه روونکرن:

«^(۱) ژ بهری جهژنا ده ریازبوونی ب شهش روژا عیسا
هاته بیت عنیا، باژیری له عازهری نهوی ژناف مرییا
راگریه شه. ^(۲) بو وی سفرهکا شیفتی هاته دانان، و
مه رتایی دهست ب خزمه تی کر، و له عازهر نیک ژ پالدایا
بوو ل گه ل وی. ^(۳) و مه ریهمی منهک (نانکو نیک ژ سنی
چار تکیت لیتری) ژ گولاقا نار دینا خو مالی یا بها گران
هه لگرت و پیت عیسیای بی روونکرن و ب پرچا خو زوها
کرن، و مال تژی بیتنا خوش بوو. ^(۴) نیکی ژ شاگردا
گوت، نهو ژی یه هودایی نه سخه ریوتی بوو، نهوی دا
بیته ختی ل عیسیای که ت: ^(۵) «بوچی نهف گولاقه نه هاته
فروتن ب سنی سه د دینارا ل سه ر همژارا بیته به لاقه کرن؟»
^(۶) و نهفه نه گوت کو نهوی دلوفان بوو ل سه ر همژارا به لنی
چونکو نهو دز بوو. نهو خه زنه دار بوو و نهوا کر نه تیدا
ددزی. ^(۷) عیسیای به رسفا وی دا: «بهیله: نهوی نهف
گولاقه یا ل دهف خو راکری بو روژا شه شارتنه من.

^(۸۱) چونکو هه ژار ل هه می ده مال دهف هه وه هه نه، به لئ
 نه هه ل دهف هه وه نابم.»

^(۸۲) و گه لهک ژ جو هییا زانی نه و یی ل ویری، ئیجا
 هاتن نه بهس دا عیسا ب تنی بین به لکو دا له عازهری
 ژناف مریبا راکری ژی بین. ^(۸۳) سه رو کیت قه شا بریار
 دا له عازهری ژی بکوژن، ^(۸۴) چونکو گه لهک ژ جو هییا ژ بهر
 وی نه و دهیلان و باوهری ب عیسا دئینا.

عیسا ب سه رکهفتن دچینه ئور شه لیمن:

^(۸۵) و ل روژا پاشتر، نه و جه ماوهری زور هاتی به جهژنی
 گو له لئ بوو کو عیسا دئ ئیته ئور شه لیم. ^(۸۶) نه وان چقیت
 دار قه سپی هه لگرتن و ده رکهفتنه پیشه وازی یا وی و کر نه
 هه وار: «ئوسه نا! پیروژ بیت نه وی ب ناخی خودانی
 هاتی! ^(۸۷-۸۸-۸۹) نه و پاشایی ئی سرائیلی یه!»

^(۹۰) عیسا یه جانه که رهک دیت و لئ سیار بوو، ههروه کو
 هاتی یه نفیسین: ^(۹۱) «ئهی کچا سه هیون نه ترسه، پاشایی
 نه یی به رهف نه فه دئیت ل جانه که رهکی سیاره.» ^(۹۲)

^(۹۳) و شاگردیت عیسا ل پیشی نه زانین کو نه فه
 ته مامه تی یا پیغه مبه راتی یه، به لئ ده می عیسا هاتی یه
 مه زن کرن، هاته بیرا وان کو په رتوکی نه ف تشته یی ل سه ر
 گو تی و وان ژ بهر وی نه ف تشته کر. ^(۹۴) نه و کو ما ل گه ل

وی دهمی گازی له عازهری کر ژ گوری و ژناف مریا راکری، شهدهکی بو وی ب وی چندی ددا.^(۱۸) و ژبه ر وی چندی کوم ده رکهفتن بو پیشه وازی یا وی، چونکو وان گوو لی بوو کو وی نه و نیشان یا کری.^(۱۹) ئینا فه رسییا گوته ئیکودوو: «هه وه دیت چاوا چومفا نه گه هشته هه وه؟ نه ها نه شه هه می دونیا ب دویف وی که ت!»

عیسا خیقزانکیین ب مرنا خو دکمت:

(^{۲۰}) و ژناف بهرا وان نه ویت هاتینه ئورشه لیم بو پهرستنی د جهژنی دا هندهک یونانی بوون. ئینا چونه دهف فیلیپسی، و نه و ژ بیت سهیدایه ل دهقهرا جهلیل، و گوتنی: «نه ز خولام، مه دقیت نه م عیسای بینین.»^(۲۱) قیجا فیلیپس هات و گوته نه ندر اوسی، پاشی پیکفه چون و گوته عیسای.^(۲۲) عیسای گوته وانا: «ده مر میرا مه ز نکرنا کورپی مروف یا نیتزیک بووی.^(۲۳) ب راستی ب راستی نه ز دبیرمه هه وه کو دندکا گه می دی یا ب تنی بیت هه کهر نه که فته نه ردی و بمریت، به لی هه کهر مر، دی گه له ک دندکا ده ت.^(۲۴) هه چیی خو ب ژیا نا خو شه بگریت، دی ژ ده ست چیت، و هه کهر جهژی نه که ت ل قی دونیا یین، دی بو ژیا نا هه ر و هه ر هه لگریت.^(۲۵) هه چیی خزمه تا من

بکەت بلال دویف من بیت، و جەهتی ئەزلی دئی خولامتی
من ژێ لئی بیت. و هەر کەسەکتی خزمەتا من بکەت دئی
بابتی من ریزا وی گریت.

نۆکه مه‌عدی من یی تیک چۆی به. قتیجا ئەز چ
بیترم؟ «ئەوی باب، من ژ وی دەمرمیری قورتال کە»؟ نه!
ژ بهر قتی دەمرمیری ئەز یی هاتیم. ^(۲۸) ئەوی باب، ناقتی خو
مەزن بکە!» پاشی دەنگەک ژ ئەسمانا بەرسف دا: «من
یی مەزن کەری و دئی مەزن کەم ژێ.» ^(۲۹) هندهک
نامادەبوویا ئەویتی دەنگ گوھ لئی بووی گۆتن: «ئەقە
دەنگی بریسی به!» بەلئی هندهکیت دی گۆتن: «فریشتەکتی
ل گەل ناخفتی.» ^(۳۰) عیسا ی بەرسف دا: «ئەف دەنگە نه
ژ بهر من بوو بەلئی ژ بهر هه‌وه بوو. ^(۳۱) نۆکه ده‌می
دادکرنی به ل سەر دونیایی، نۆکه دئی میری قتی دونیایی
ئیتە دەریخستان بوژ دەرڤه. ^(۳۲) بەلئی ده‌می ئەز ژ نەردی
دئیمه بلند کرن دئی هەمی مروڤا د گەل خو راکیشم.»
^(۳۳) ئەقە گۆت نیشانا وی رەنگی مرنی ئەوا دئی پتی
مریت. ^(۳۴) قتیجا نامادەبوویا گۆتن: «دەستوری یا نیشا
مه‌دای کو مه‌سیح دئی مینته ساخ هەتا هەتایتی، پا چاوا تو
دبیتری کو کورێ مروڤ پیتقی به بیتە هەلاویستان؟ ئەو کی
یه کورێ مروڤ؟» ^(۳۵) عیسا ی گۆته وان: «روناهی دئی ل
گەل هه‌وه مینیت بو ده‌مەکتی کورت. قتیجا هەتا هه‌وه

رؤناهی ههیه دبهردهوام بن ل سهر چؤنا خو، نه کو تاری ب
 سهر ههوه دا بیت. ئەوی ل تارینی دجیت نزانیت دی کیفه
 جیت. ^(۳۷) ههتا ههوه رؤناهی ههیه باوهریی ب رؤناهیی
 بینن دا بینه کوریت رؤناهیی. « و پشتی عیسای ئەف
 چهنده گۆتی چۆ و خوژ وان قەشارت.

بهردهوامسریا جوهییا ل سهر بن باوهرییا وان:

^(۳۷) و ل گهل هندئ کوی گهلهک نیشان ل بهرامبهری
 وان کرن، باوهری ب وی نهئینا، ^(۳۸) داکو گۆتنا ئەشعیای
 پیغه مبهری تهمام بیت: « ئەهی خودان کئ باوهری ب ئاخفتنا
 مه ئینا؟ و بو کئ دهستئ خودانی دیار بوو؟ » ^(نەسب ۱:۵۳)
^(۳۹) ئەو نهشیان باوهریی بینن، چونکو ئەشعیای ههروهسا
 گۆت: ^(۴۰) « جاقیت وان کۆره کرن و دلێت وان رهق کرن، دا
 رؤناهیی ب جاقیت خو نه بینن و ب دلێت خو تئ نه گهن و
 پهشییمان بن دا وان ساخ کهم. » ^(نەسب ۱:۵۶)
^(۴۱) ئەشعیای ئەف چهنده گۆت دهمی مهنزاهییا خودانی
 دیتی و ل سهر ئاخفت. ^(۴۲) و ل گهل هندئ گهلهک ژ
 سهروکیت جوهییا ژی باوهری ب عیسای ئینا، بیی کو
 باوهرییا خو دیار بکهن، داکوژ جقاتا کنیشتی نهئینه
 ده رتختن، ^(۴۳) چونکو مهنزاهییا ژ مروقا دلێت ب سهر
 وی دلێخن ئەواژ دهف خودی دلێت.

عیسا بن باوہرا ہشدار دکھت:

^(۴۴) عیسیٰ ب دہنگہ کئی بلند گوت: «ہەر کەسی باوہریی ب من بینیت، ئەو باوہریی ب من نائینیت ب تنی بەلئی ب وی ژێ ئەوی ئەز ھنارتیم. ^(۴۵) و ھەچیئ ئەز دیتیم، ئەوی دبینیت یی ئەز ھنارتیم. ^(۴۶) ئەزم روٹاھی یا ھاتی یە دونیایی، داکو ھەچیئ باوہریی ب من بینیت د تاریی دا نەمینیت. ^(۴۷) و ھەکەر ئیکی گوھل گوٹنا من بوو و کار پی نەکر، ئەز وی داد ناکەم، چونکو ئەز نەھاتیمە دا دادکرنی ل سەر دونیایی بکەم، بەلئی دا دونیایی قورتال کەم. ^(۴۸) ئەو کەسی ئەز نەفیم و گوٹنا من نەو ھەرگرت، ئەوی ئیک یی ھەوی داد بکھت: ئەو پەیشا من گوٹی، ئەو دی دادکرنی ل سەر کەتن ل روژا دوماھیی. ^(۴۹) چونکو من چوژ دەف خو نە گوٹی یە، بەلئی ئەو بابی ئەز ھنارتیم ئەزی فرمان کریم کا چ بیژم. ^(۵۰) و ئەز دزانم کو فرمانا وی ژبانا ھەر و ھەرە. ئیجا ئەو ناخفتنا ئەز دبیژم، ئەز وەسا دبیژم ھەر و ھەر کو بابی گوٹی یە. من.»

پشکا سیزدن (۱۳)

عیسا پیت شاگردا دشوت:

«^(۱) ژ بهری جهژنا دهر بازبونئی، عیسا دزانی کوده مئی
وی هات دا ژ قئی دونیایی بار کهت و بچیته دهف بابی.
هکەر وی جهژ تاییه تمه ندیت خو پیت ل دونیایی کریت،
ئیدی بی قه دهر جهژ وان دکهت. ^(۲) و ده مئی شیقی،
ئیلیسی کربوو دلئی یه هودا بی کورپی شه معونئی
ئه سخه ربوتی داکو بیبه ختی ل عیسا بکهت. ^(۳) و
عیسا دزانی کو بابی هه مئی تشت پیت کرینه د ده ستیت
وی دا و نهو بی ژ خودی دهر کهفتی و بو خودی دی
قه گه ریته قه. ^(۴) ژسهر میزا شیقی رابوو، و کورکی خو
ژ بهر خو کر و ده ستماله ک ل ناخته نگا خو شداند،
^(۵) پاشی ئاف کره ئامانه کی بو شوستنی، و ده ست پی کر
پیت شاگردا شوشتن و ب وی ده ستمالا ل ناخته نگا خو
شداندی زوها کرن. ^(۶) ده مئی گه هشتی یه شه معونئی
په تروسی، گوئی: «ئهی خودان، تو پیت من دشوی؟»
^(۷) عیسا به رسقا وی دا: «ئهو کاری ئهز دکم تو نوکه
تی ناگه هی، به لی پاشی دی تیگه هی.» ^(۸) به لی په تروس
رشت بوو و گوئی: «نه، توقهت پیت من ناشوی!»
عیسا به رسقا وی دا: «هه کهر ئهز ته نه شووم ته چو به هر

ل گهل من نابیت!«^(۱۱) شه معون په تروسی گوته وی: «نه ی
خودان، نه پیټ من ب تنی، به لئی دهست و سه ری من
ژی!»^(۱۲) عیسای گوت: «هر که سی خو شوشتی
همی بی پاقژ بووی، بهس پیټقی به پیټ خو بشوت. و
هون پاقژن، به لئی نه هون همی.»^(۱۳) عیسای دزانی
کی دی بیټه ختی لئی که ت، و ژبه ر هندی گوت: «نه هون
همی دپاقژن.»^(۱۴) و ده می ژ شوشتنا پیټ وان ب
دوماهی هاتی، کورکی خو کره بهر خو و زقری جهی خو، و
پسیار ژ وان کر: «هون تی گه هشتن من چ بو هوه کر؟
هون دپیترنه من ماموستا و خودان، هوه راست
گوت، نه ز ژ و دسامه.»^(۱۵) هه کر نه ز خودان و ماموستا
بم، و من پیټ هوه شوشتن، ل سهر هوه به ژ هی هر نیک
ژ هوه پیټ بی دی بشوت.^(۱۶) من بو هوه نمونه ک ئینا دا
هون وه بکن وه کوم ل هوه کری.^(۱۷) ب راستی ب
راستی نه ز بو هوه دپیترم: کویله ژ خودانی خو نه مه زنتره،
و چو هنارتی مه زنتر نینه ژ نه وی نه و هنارتی.^(۱۸) هه کر
هوه نه ف چنده زانیټ، ختیکیټ هوه هه کر هوه کار
پی کر بیټ.^(۱۹) و نه ز قی نابیترم ده باره ی هوه همییا،
نه ز دنیاسم نه ویټ من هه لبرارتین. به لئی دقیت پرتوک ب
جه بیټ ده می دپیترت: نه وی ژ نانن من خواری، په حنی یا
خو ل من راکر.^(۲۰) و نه ز دی بیترمه هوه دی چ

روی دت، بهری رویدانا وی، داکو دهمی روی ددهت
 هینگئی هوبن دئی باوهر کهن کو نهز نهوم.^(۲۰) ب راستی ب
 راستی نهز دبیرمه ههوه، ههر کهسی قانیل بیت ب وی
 نهوی نهز دهنیرم ب من قانیل دبیت، و ههچیی ب من
 قانیل بیت، ب نهوی نهز هنارتیم.»

عیسا پیشینیا سپارتننا خو دکهت:

^(۲۱) دهمی عیسای نهف چهنده گوتی نهو تنگاف بوو و
 شهدهکی دا و گوت: «ب راستی ب راستی نهز بو ههوه
 دبیرم: نیک ژ ههوه دئی بیتبهختیی ل من کهت!»^(۲۲) و
 شاگرد گوهشین و بهری خو دانه نیکودوو و نهوان نهذزانی
 بهحسا کئی دکهت.^(۲۳) و نهو شاگردی عیسای جهژی ذکر
 پالا خو دا بوو سینگی وی.^(۲۴) شهمعون پهتروسی
 نیشانهک دایی کو بسیار کهت نهو بهحسا کئی دکهت.
^(۲۵) خو خارکره سر سینگی عیسای و بسیار ژئی کر: «نهو
 کی یه، نهی خودان؟»^(۲۶) عیسای بهرسف دا: «نهو نهوه
 نهوی نهز پاریتی تی دهلینم و ددهمی.» پاشی پاری تی
 ههلاند و دا یههودایی کورپی شهمعونی نهسخه ربوتی.
^(۲۷) پشتی پاری، نبلیس چو دناف وی دا و عیسای گوته
 وی: «ب لهز وی بکه نهوا ته دثیا بکهی!»^(۲۸) و کهس ژ
 جقاتی تی نهگه هشت ژ بهر چ نهف چهنده گوته وی،

^{۳۹۱} به لئی هندهک ژ وان هزر کر نهو فه رمانا وی دکهت کو
 پیتشقی تیت وان ییت جه ژنتی بکرت یان هندهک پارا بده ته
 هه ژارا، چونکو نهو دهستخزنه دار بوو. ^{۳۹۰} و چاوا یه هودای
 پاری وهرگرتی و کربه دهفتی خودا دهرکهفت. و نهو دهه
 شهف بوو.

شیره تا نوی:

^{۳۹۱} دهمی یه هودا دهرکهفتی عیسیای گوت: «نوکه کوری
 مروف مه زن بوو و خودی ژی دناف وی دا مه زن بوو، ^{۳۹۲} و
 هه کهر خودی دنافا دا مه زن بوو، نهو دی وی دناف خودا
 مه زن کهت، و دی ب لهز مه زن کهت. ^{۳۹۳} نهی بچوبکیت
 من، نهز دی دهمه کی کورت ل گهل هه وه مینم، و پاشی دی
 من داخواز کهن به لئی دی وی بیژمه هه وه نهوا من ژ بهری
 هینگی گوتی یه جو هییا: هوبن نه شین بینه وی جهی نهز
 دچمی. ^{۳۹۴} نهز دی شیره ته کا نوی ل هه وه کهم: هه ژ
 ئیکودوو بکهن، ههروه کو من هه ژ هه وه کری، دقتیت هوبن
 هه ژ ئیکودوو بکهن. ^{۳۹۵} و ب قتی چهندی خه لک هه می دی
 زانن هوبن شاگردیت من: هه کهر هوبن هه ژ ئیکودوو
 بکهن.»

عیسا دزانیت کو په تروس دین و هی نصیاس کهت:

٣٦١ «ئینا شه معون په تروسی گوتی: «نه ی خودان دی کیشه چی؟» عیسی به رسف دا: «نوکه تو نه شتی بیتیه وی جهی نه ز دچمی به لی تو دی پاشی ل دویف من نیی.»
 ٣٧١ په تروسی گوتی: «نه ی خودان، بوچی نه ز نه شیم نوکه ل دویف ته بیم؟ نه ز دی ژيانا خو گوری ته کهم.»
 ٣٨١ عیسی به رسف دا: «نهری تو دی ژيانا خو گوری من که ی؟ ب راستی ب راستی دپیژمه ته: ژ بهری دیکل بانگ بدهت تو دی سی جارا من نه نیاس که ی.»

پشکا چاردن (۱۴)

ریک و راستن و ژیان:

١١١ «دلیت هه وه بلا تیک نه چن: هوین باوه ری ب خودی دینن، باوه ری ب من ژی بین. ١٢١ د مالا بابی من دا گه له ک مه زه لیت هه بین، هه کهر وه سا نه با نه ز دا پیژمه هه وه! نه ز دی چم دا بو هه وه جهه کی ناماده بکه م. ١٣١ و پشتی نه ز دچم و بو هه وه جهی ته رخاں دکهم دی زقرم و هه وه بو خو به م دا ل وی جهی بن نه وی نه ز لی. ١٤١ هوین دزان نه ز دی کیشه چم، و هوین ریکتی دزانن.»

١٥١ ئينا توماي گوت: «نهى خودان، نهى نزانين دى تو
 كيشفه چى، پا دى چاوا ريكى زانين؟» ١٥٢ ئينا عيساي
 بهرسف دا: «نهزم ريك و راستى و ژيان. كهس ناگههته
 بابى ههكر ب من نهبيت. ١٥٣ ههكر ههوه نهز نياسيبم،
 ههوه بابى من ژى يى نياسه. و ژ قى گاقى پيدا هوين
 دنياسن و ههوه يى ديتى.» ١٥٤ ئينا فيليپسى گوتى:
 «نهى خودان، بابى نيشا مه بده و نهو بهسى مهيه.»
 ١٥٥ ئينا عيساي بهرسفا وى دا: «نهف دهمن دريژ بورى و
 نهز يى ل گهل ههوه و هيشتا ته نهز نه نياسيمه، نهى
 فيليپس؟ نهوى نهز ديتيم باب ژى يى ديتى. چاوا تو
 دببتره من: «بابى نيشا مه بده؟» ١٥٦ تو باوهريى نائينى
 كو نهز يى د بابى دا، و باب يى د من دا؟ نهو په يقيت نهز
 دببتره ههوه نهز ژ دهف خو ناببترم، بهلى نهو بابى دناف
 من دا نهو يى كاريت خو دكهت. ١٥٧ گوتنا من باوهر كه
 كو نهز يى د بابى دا و باب يى دناف من دا، و ههكر نه،
 باوهريى ب من بين ژ بهر وان كارا. ١٥٨ ب راستى ب
 راستى نهز دببتره ههوه يى باوهريى ب من بينيت دى وان
 كارا كهت ييت نهز دكهم، و دى ژ وان مه زنتر كهت،
 چونكو نهز دى چمه دهف بابى خو. ١٥٩ و هوين چ تشتى ب
 ناقتى من داخواز كهن دى وه كهم، داكو باب د كورى دا بيته

مه زنكرن. ^(١٤١) هه كهر هه وه ههر تشتهك ب ناقتی من
داخواز كر، نه ز دئی كه م.»

سۆز ب روحا پیرۆز:

^(١٤١) «هه كهر هه وه نه ز دقتیم، ب شیره تیت من بكه ن.
^(١٤٢) و نه ز دئی ژ بابی داخواز كه م كو هاریكاره كتی دی بده ته
هه وه داكو بینه ته دگهل هه وه هه تا هه تایه، ^(١٤٣) نه و ژی
روحا راستیی به، نه وئی دونیا نه شیت قه بیل كه ت چونكو
نابینیت و نانیاسیت، به لئی هوبن دنیا سن چونكو نه و بی
دناف به را هه وه دا، و دئی دناف هه وه دا بیت. ^(١٤٤) نه ز هه وه
ناهیلم بهی دای و باب، و دئی بو هه وه قه گهرمه شه.
^(١٤٥) پشتی چه نده كا دی دونیا من نابینیت، به لئی هوبن
دئی من بین، و چونكو نه ز بی ساخم، هوبن ژی دئی ژین.
^(١٤٦) د وئی رۆژی دا هوبن دئی زانن كو نه ز بی د بابی خودا،
و هوبن بی دناف من دا، و نه ز بی د هه وه دا. ^(١٤٧) نه وئی
شیره تیت من دگهل، و پهی بكه ت، نه وئی نه ز خوش دقتیم. و
نه وئی نه ز خوش بقتیم، بابی من ژی خوش دقتیت، و من ژی
خوش دقتیت و خو بو ناشكرا دكه م.» ^(١٤٨) ئینا به هودایه
- نه نه سخه ربوتی - پسپار ژی كر: «نه ی خودان، نه و چ
بوویه كو تو خو بو مه ناشكرا كه ی و نه بو دونیایه؟»
^(١٤٩) ئینا عیسای به رسف دا: «نه وئی نه ز خوش بقتیم دئی

ب په یفا من کهت، و دئی بابی من نهو خوښ قییت، و دئی
 بهرهف وی چین، و ل دهف وی دئی جهی خو دانین.^(۱۴) و
 نهوی نهز نه قییم ب خه بهری من ناکهت. و نهف په یفا هوبن
 ژ من گووه لی دبن نه ژ دهف منه، به لی ژ دهف بابی یه
 نهوی نهز هنارتیم.

^(۱۵) و من نهف تشت گوته ههوه و نهز هیثس بی ل دهف
 ههوه،^(۱۶) به لی هاریکار، روحا پیروژ، نهوی کو باب دئی
 ب ناچی من قری کهت، نهو دئی ههوه فیری هه می تشتا
 کهت، و دئی هه می تشتیت من گوته ههوه نینته بیرا
 ههوه.^(۱۷) ناشتی دئی بو ههوه هیلم، ناشتی یا خو دئی
 دهمه ههوه. نه ههروه کو دونیا ددهت نهز دئی دهمه ههوه.
 تنگاف نه بن و نه ترسن.^(۱۸) ههوه گووه لی بوو من گوته
 ههوه: نهز دئی ژ دهف ههوه چم و پاشی دئی قه گه رمه قه.
 قیجا هه کهر ههوه نهز خوښ قیابام، دا هوبن دلخوښ بن
 چونکو نهز دئی چمه دهف بابی، چونکو باب ژ من مهزنتره.
^(۱۹) نهها نهغه من نهو تشت گوته ههوه ژ بهری روی
 بددهت، دا کو دهمی روی ددهت هوبن باوه ری بی بیان.
^(۲۰) نیدی نهز گه لهک ل گه له ههوه نا ناخقم. چونکو میری
 قی دونیایی بی بهرهف من قه دنیتن، و وی چو
 دهسته لاتی ل سهر نینه.^(۲۱) به لی دا دونیا بزانیته کو
 من باب خوښ دقیت، و ههروه کو بابی نهز فرمان کریمه

نه ز وه سا دکهم.
رابن، دا ژ څیږی بچین!

پشکا یازدن (10)

میوا دروست:

⁽¹⁾ «نه زم میوا دروست و بابی من ره زخانه. ⁽²⁾ هه چی
چقی ژ من بیت و فیقی نه دت دی بریت، و چ چقی فیقی
بدهت پاکژ دکهت داکو پتر بهری بدهت. ⁽³⁾ هوبن پاکژن
ژ بهر وی په یفا من هوبن پی گوتار کرین. ⁽⁴⁾ څیجا هوبن
دناڅ من دا بمین و نه ز دناڅ هه وه دا. هه روه کو چق
به ره می نادهت هه کهر نه دناڅ میوی دا بیت، هه روه سا
هوبن ژی هه کهر دناڅ من دا نه بن. ⁽⁵⁾ نه زم میو و هوبن
چقن. هه چی دناڅ من دا بمینیت و نه ز دناڅ وی دا دی نه و
به ره مه کی زور دت، چونکو هوبن بی من نه شین
تشته کی بکن. ⁽⁶⁾ هه چی دناڅ من دا نه مینیت دی نیته
هاقیتن ژ ده رقه وه کو چقی و دی هسک بیت و پاشی دی
چقیت هسک نیته کوم کرن و دی نیته هاقتن دناڅ
ناگری دا و نیته سوتن. ⁽⁷⁾ به لئی هه کهر هوبن دناڅ من دا
مان و په یفا من دناڅ هه وه دا ما، هوبن وی بخوازن یا
هه وه دقتیت، و دی بو هه وه ب جه نیته. ⁽⁸⁾ ب څی چهن دی

بابی من مهزن دبیت: هوین گهلهک فیتی بدهن و دی بینه شاگردیت من.^(۹) کا چاوا بابی حمژ من کر، من وهسا حمژ ههوه کر. دناث قیانا من دا بینن.^(۱۰) ههکر ههوه شیرهتیت من پاراستن، دی دناث قیانا من دا مینن، ههروهکو من ب شیرهتا بابی خو کری و دناث قیانا وی دا دمینم.^(۱۱) من نهقه گوته ههوه داکو دلخوشی یا من ب ههوه بیت و دلخوشی یا ههوه بی کیماتی بیت.^(۱۲) شیرهتا من بو ههوه نهقهیه: هوین حمژ نیکودوو بکهن ههروهکو من حمژ ههوه کری.^(۱۳) چوژ قیانیته مهزتر نینه کو نیک ژیانا خو گوری خوشتقییت خو بکهت.^(۱۴) و هوین خوشتقییت من ههکر ههوه ب شیرهتیت من کر.^(۱۵) نیدی نهز نابیتمه ههوه کویله، چونکو هندی کویلهیه، مهزنتی وی کریاریت خو نیشا وی نادهت. بهلی من ناقتی ههوه کره خوشتقی، چونکو ههچی یا من ژ بابی خو گوھ لی بووی، من نیشا ههوه دا.^(۱۶) نه ههوه نهز ههلبژارتم، بهلی من هوین ههلبژارتن و من هوین دهستنیشان کرن داکو هوین بچن بهری بدهن و بهری ههوه بمینیت. و ههچی یا هوین ب ناقتی من بخـوازن دی باب دهته ههوه.^(۱۷) شیرهتا من ژ بو ههوه: هوین حمژ نیکودوو بکهن.»

دونييا نههزىيا عيساى و شاگرديت وى دكعت:

⁽¹¹⁸⁾ «ههكهر دونيايت نههزىيا ههوه كر، هوين بزائن ژ بهرى ههوه نهوى نههزىيا من يا كرى. ⁽¹¹⁹⁾ ههكهر هوين ژ دونيايت بان، دا دونيا همژ خهلكتى خو كعت. بهلى چونكو هوين نه ژ دونيايت نه، بهلى من هوين ژ قى دونيايت ههلبزارتين، ژ بهر هندى دونيا نههزىيا ههوه دكعت. ⁽¹²⁰⁾ وى پيشى بينه بيرا خو ده مى من گوتى به ههوه: چو كويله نين ژ مهزنى خو مهزنتر. ههكهر خهلكتى دونيايت نهز تنگاف كرىم، نهو دى ههوه ژى تنگاف كهن و ههكهر ب پيشا من كرىن، دى ب پيشا ههوه ژى كهن. ⁽¹²¹⁾ بهلى نهو دى قى چهندي ههميى ل ههوه كهن ژ بهر ناقى من، چونكو نهو وى نانياسن نهوى نهز هنارتيم. ⁽¹²²⁾ ههكهر نهز نههاتبام و ل گهل وان نهناختبام، دا بى گوننه بن، بهلى قى گاقى نهوان چو هيتجهت د گوننهها خردا نينه. ⁽¹²³⁾ نهوى نههزىيا من دكعت، نهو نههزىيا بابى من ژى دكعت. ⁽¹²⁴⁾ و ههكهر من دناقبهرا واندا هندهك كار نهكربان بيت كهسى ژبلى من نهكرين، نهو دا دبى گوننه بن. بهلى نهوان نههزىيا من و بابى من كر و هرچهنده نهوان نهو كاره ديتن. ⁽¹²⁵⁾ و نهو چهند چيبوو داکو نهو پيشا

د دهستوری واندا نقیسی بیته جه: بی نه‌گه نه‌جه‌زی یا
من کرن. [ربور ۱۹۰۲ و ۱۹۰۹]

عیسا شاگردیت خو به‌رههف دکهت ژ بو خانر
خواستن:

^(۲۶) و دهمی هاریکار دئیتن، نهوی نه‌ز دی بو هه‌وه ژ
دهف بابی هنیتم، روحا راستیی نه‌وا ژ بابی دهر دکه‌قیت،
نه‌وه دی بو من شه‌هده‌کیی دهت. ^(۲۷) و هوبن ژی دی بو من
شه‌هده‌کیی دهن، چونکو هوبن ههر ژ ده‌ستپیکتی ل گه‌ل
من.

پشکا شازدین (۱۶)

^(۱) «من نه‌ف چه‌نده گوته هه‌وه دا هوبن ژ جه نه‌لقن.
^(۲) هوبن دی بو ژ دهر‌قه‌ی کنیشتا نینه دهر‌تخستن. و دی
ده‌مه‌ک نیتن هه‌چی هه‌وه بکوژیت دی هزر کهت یی
خزمه‌ته‌کتی بو خودی دکهت. ^(۳) و نه‌و وی چه‌ندی دی ل
هه‌وه کهن چونکو بابی من نانیاسن و نه‌ز ژی نه‌نیاسیم.
^(۴) به‌لی من نه‌ف چه‌نده بو هه‌وه گوت داکو دهمی رویدانا
وی دئیت بیته بیرا هه‌وه کوژ به‌ری هینگی من یی
گوتی‌یه هه‌وه. و من نه‌ف چه‌نده هیشتا ژ ده‌ستپیکتی
نه‌گوته هه‌وه چونکو نه‌ز ل گه‌ل هه‌وه بووم. ^(۵) به‌لی قی

گافتي نه ز دى بو وي شه گه ربيتم نه وي نه ز هنارتيم و كه س ژ
 هه وه پسياري ژ من ناكه ت: «دى كيڤه چي؟»
 ژ بهر كو من نه ف چهنده گوتى به هه وه، دلتي هه وه^(۱۱)
 تڙي مري تويى بوو. ^(۱۲) به لتي نه ز راستيى بو هه وه دببترم: بو
 هه وه باشتره نه ز بچم چونكو هه كه ر نه ز نه چم هار بكار بو
 هه وه نائيت به لتي هه كه ر نه ز چوم دى بو هه وه هنبترم. ^(۱۳) و
 ده مي دئيت دى گوننه ه، دادپهروه ري و دادكرنا دونيايي
 ديار كه ت. ^(۱۴) ده رباره ي گوننه هتي چونكو نه و باوه ريى ب
 من نائين، ^(۱۵) و ده رباره ي دادپهروه ريى چونكو نه ز دى
 چمه ده ف بابي و نئيدى هوين من نابين، ^(۱۶) و ده رباره ي
 دادكرني چونكو ميري فتي دونيايي هاته حوكم كرن.
^(۱۷) هيشتا من گه له ك تشت ييت هه مين بو هه وه
 ببترم، به لتي فتي گافتي هوين نه شين خو ل بهر بگرن.
^(۱۸) به لتي ده مي نه و، روحا راستيى، دئيت، دى به ري
 هه وه ده ته هه مي راستيى، چونكو چو تشتي ژ ده ف خو
 نايبترت به لتي دى وي ببترته هه وه يا نه و گو ه لتي دببت و
 دى وي ببترته هه وه نه و ال پاشه روژي بيته رويدان. ^(۱۹) و
 نه و دى من مه زن كه ت چونكو ژ ده ف منه هه چي يا بو هه وه
 دببترت. ^(۲۰) هه چي تشتي بابي يي منه و ژ بهر هندى من
 گوته هه وه نه و دببترته هه وه ژ ده ف منه.
^(۲۱) پشتي ده مه كتي كورت هوين من نابين و پشتي

دهمهكٽي ڪورت دي من بين.»^(۱۷۱) ٽينا هندهڪ شاگردا
 پسيار ڙ ٽيڪوڊوو ڪر: «نهرى رامانا ڳوتنا وي چي يه،
 »پشتي دهمهڪٽي ڪورت هوين من نابيين و پشتي دهمهڪٽي
 ڪورت دي من بين،» و ههروه سا: «چونکو نه ز دي بو بابي
 فهگه ريتيم؟»^(۱۸) و ڳوتن: «نهو چ دهمي ڪورته، نهوي نهو
 به حس دکهت؟ نه تني ناگههين چ دببٽيت.»^(۱۹) و عيساي
 زاني نهوان دقتيت پسيارى ڙي بکهن، ٽينا ڳوته وان:
 »هوين پسيارى دکهن رامانا ڳوتنا من چي يه نهقا
 دببٽيت: پشتي دهمهڪٽي ڪورت هوين من نابيين و پشتي
 دهمهڪٽي ڪورت دي من بين؟»^(۲۰) ب راستي ب راستي
 دببٽمه ههوه: هوين دي گرين و لورين بهلي دنيا دي
 دلخوش بيت، هوين دي خه مگين بن بهلي خه مگيني يا ههوه
 دي بته خوشي.^(۲۱) ڙنڪ مريتو دببٽ وختي دببته دهمي
 بچوبکبونا وي، بهلي دهمي بچوبک دببٽ، زهحههتا وي
 ڙ بيسري دچيت چونکو دلخوش دببٽ مروڙههڪ هاته
 دنيايي.^(۲۲) ڦيجا هوين ڙي نوکه دي مريتو بن، بهلي
 نه ز دي ههوه بينمه فه، و دي دلبيت ههوه گهش بن و کهس
 دلخوشي يا ههوه ڙ ههوه ناستينيت.^(۲۳) و دي روڙي دا
 پسيارا چو تشتي ڙ من ناکهن. ب راستي ب راستي
 دببٽمه ههوه: ههچي تشتي هوين ب ناڦي من ڙي بخوازين
 دي باب دهته ههوه.^(۲۴) ههتا نوکه ههوه چو تشت ب ناڦي

من نه خواستی به. هوبن بخوازن دئی ب دهست هه وه قه نیت
و دلخوشی یا هه وه دئی دروست بیت.

نەز د ناخفتنا خودا بۆ هه وه ب نمونه ناخفتیم،
به لئی دئی دهم نیت بۆ هه وه ب نمونه نااختم به لئی دئی ب
ناشکراییی به حسا بابی کهم.^(۲۶) هوبن دئی ل وی رۆژی ب
ناقی من داخواری ژ بابی کهن و نەز نابیتر مه هه وه نەز دئی
پیش هه وه قه داخواری کهم،^(۲۷) باب ب خو حه ژ هه وه
دکهت چونکو هه وه حه ژ من کر و هه وه باوهری نینا نەز ژ
دهف خودی بی دهرکهفتیم.^(۲۸) نەز ژ دهف بابی دهرکهفتیم
و نەز هاتمه دونیایی، و نه قه نەز دئی دونیایی هیللم و بۆ
بابی قه گهرییم.»^(۲۹) نینا شاگردیت وی گووتی: «نه قه
نۆکه تویی ب ناشکراییی دگهل مه دناخقی و بی نمونه،
^(۳۰) نۆکه نهم دزانین توهمی تشتی دزانی و پی نه قییت
کهس پساری ژ ته بکهت، ژ بهر هندی نهم باوهری دنین
توژ دهف خودی بی هاتی.»^(۳۱) نینا عیسای بهرسف
دا: «نهری هوبن ژ نوی باوهری دنین؟»^(۳۲) دئی دهمهک
نیتن و نه قه نهو دهمه بی هاتی، هوبن دئی به لاقه بن و هر
تیک چته مالا خو و دئی من ب تنی هیلن، به لئی نەز ب
تنی نینم چونکو باب ل گهل منه.^(۳۳) من نه قه ههمی بۆ
هه وه گووت دا هه وه ناشتی دناف من دا هه بیت. هوبن دئی
تهنگایی د دونیایی دا بین، به لئی خو زیرهک بکهن، من

سه رکهفتن ل سه ر دونیایی ئینا.

پشکا ههقدین (IV)

مهسیح نغیژان دکهت:

دهم عیسای ئەف ئاخفتنه ب دو ماهی ئینای چاقیت خو به رهف ئەسمانی فه بلند کرن و گوته: «ئهی باب، وهخته، کورپی خو مهزن که، دا کورپی ته ژی ته مهزن کهت،^(۱) کو ته پی دهستهه لاتدار کری ل سه ر هه می خه لکی، دا ژيانا ههروهه ر بدهته هه رکهسی ته دایه.^(۲) و ژيانا ههروهه ر ئەوه کو ته بنیاسن، و هه ر توی خودی پی راست، و عیسای مهسیح ئەوی ته هه نارتی ژی بنیاسن.^(۳) من تول سه ر ئەردی مهزن کری، و ئەو کاری ته ئەز پی دهستنیسان کریم من ب جه ئینا.^(۴) قیجا تو من د حوزیرا خودا مهزن که ئەی باب، ب وی مهزناهی یا من ل دهف ته هه ی بهری چیکرنا دونیایی.

^(۱) من ناچی ته دیار کربو وان مروفا ته دانه من ژ دونیایی. بیته ته بوون و ته دانه من، و ب په یفا ته کار کرن.^(۷) و نوکه وان زانی هه ر تشتی ته دایه من ژ دهف تهیه.^(۸) چونکو من فه رمانیت ته ئەز پی فه رمان کریم بو وان فه گوهاستن و وان وه رگرتن و ب راستی زانین کو ئەز ژ

دهف ته یی دهرکهفتیم، و باوهری نینا کو ته نهز یی هنارتیم.^(۱۱) ژهر شان نهز نقیژی بو ته دکم، نهز ژهر دونیایی نقیژی ناکم بهلی ژهر وان نهویت ته داینه من چونکو بیته نه.^(۱۲) و ههر تشتی من یی تهیه، و ههر تشتی ته یی منه، و نهز یی د واندا مهزن بوویم.^(۱۳) نهغه دی ل دونیایی مین، بهلی نهز لی نامینم، چونکو دی بو ته فهگه ریتم. نهی بابی پیروز وانا ب ناچی خو پاریزه ب نهو ناچی نهوی ته دایه من، دا بینه نیک ههروه کو نم نیک.^(۱۴) دهمی نهز ل گه ل وان بووم، من نهو ب وی ناچی ته دایه من پاراستن و من چاچی خو دایی و کهسهک ژ وان نه بریا ژبلی کوری براندنی دا پهرتوک ته مام بیت.^(۱۵) بهلی نوکه نهز دی بو ته فهگه ریتم، و نهز ب قی دناخقم و نهز هیش یی ل دونیایی، دا که یفخوشی یا من د واندا ته مام بیت.^(۱۶) پهیقا ته من گه هانده وان، نینا دونیایی نهزه زی یا وان کر چونکو نهو نه ژ دونیایی نه، ههروه کو نهز نه ژ قی دونیایی.^(۱۷) و نهز داخوای ژ ته ناکم کو تو وان ژ دونیایی بهی، بهلی تو وان ژ یی چهوت بپاریزی.^(۱۸) نهو نه ژ دونیایی نه ههروه کو نهز ژی نه ژ دونیایی مه.^(۱۹) ب راستیی وان پیروز که، پهیقا تهیه راستی.^(۲۰) ههروه کو ته نهز بو دونیایی هنارتیم، من ژی نهو بو وی هنارتن،^(۲۱) و ژهر

وانا نهز خو پیرۆز دکم، دا نهو ژى د راستیى دا بینه پیرۆز
کرن.

⁽²¹⁾ و نهز نه ژبهه ران ب تنی نقتیری دکم، بهلی ژبهه
وان ژى نهویتی دى ب پهیشا ران باوهریی ب من نین،
⁽²²⁾ بلا ههمی بینه نیک، نهی باب، ههروهکو تو دناڤ
من دا و نهز دناڤ ته دا، بلا نهو ژى نیک ژ مه بن، دا
دونیا باوهریی بینیت کو ته نهز یی هنارتیم. ⁽²³⁾ نهو
مهزناهی یا ته دایه من، من دا وان، دا بینه نیک ههروهکو
نهم نیک، ⁽²⁴⁾ نهز یی د وان دا، و تویى د من دا، دا ب
ته مامی بنه نیک، ههتا دونیا بزانیته کو ته نهز یی
هنارتیم و ته نهو ژیان ههروهکو ته نهز ژیايم. ⁽²⁵⁾ نهی
باب، من دقتیته کو نهویتیته داینه من ل گهل من بن وی
جهت نهز لى بم، دا مهزناهی یا من ببین نهوا ته دایه من،
چونکو ته ژ بهری چیکرنا دونیایی جهژ من کر. ⁽²⁶⁾ نهی
بابی راست و دروست، دونیایی تو نه نیاسی، بهلی من تو
نیاسی، و ران زانی کو ته نهز یی هنارتیم. ⁽²⁷⁾ من ناڤی ته
ب وان دایه نیاسین و دى دهم نیاسین، داکو نهو ژیا نا ته
نهز یی ژیا م دناڤ وان دا بیت و نهز ژى دناڤ وان دا بم.»

پشکا همزین (۱۸)

گرتنا عیسا:

پشتی عیسا نثیژا خو ب دوماهیك نینای، د گهل شاگردیت خو دهرکفت و ل نهالا قه درون دهر باز بوون و ره زهک ل ویری هه بوو و نهو و شاگردیت خو چونه د ره زی دا. ^(۱۱) و یه هودا، نهوی بیتبهختی لی کری، ب وی جهی دزانی، چونکو گلهک جارا عیسا د گهل شاگردیت خو ل ویری کوم دبوو. ^(۱۲) قیجا یه هودا چو ویری و تیهپهکا لهشکری و نوبه داریت په رستگه هی دگهل خو برن نهویت سه روکیت قهشا و فرسییا هنارتین و وان خه تیر و چرا و چهکی خو هه لگرتبوون. ^(۱۳) عیسا ب هه می تشتا دزانی نهویت دی ب سه ری وی نین، قیجا به ره ف وان چو و گوت: «هه وه کی دقیت؟» ^(۱۴) به رسف دا: «عیسای ناسری». گوته وان: «نهز نهوم.» و یه هودا نهوی بیتبهختی لی کری ل گهل وان یی راوه ستای بوو. ^(۱۵) و ده می گوتی به وان «نهز نهوم»، ل پشت خو زقیرین و که تنه نه ردی. ^(۱۶) عیسا جاره کا دی پسپار ژ وان کر: «هه وه کی دقیت؟» وان به رسف دا: «عیسای ناسری.» ^(۱۷) عیسا گوت: «من گوته هه وه: نهز نهوم. و هه کهر هه وه نهز دقیم بهیلن دا نه هه بچن.» ^(۱۸) نه قی روی دا داکو نهو په یقشا

وی گوئی ب جه بیټ: «نهویت ته داینه من نیک ژ وان
ویران نابت.»^(۱۱) پاشی شه معون په تروسی شیری خو
دهر نیخست و دانا کویلی سه روکئی قه شا و گوئی وی یی
راستی ژئ شه کړ. و ناقی وی کویلهی مه لڅوس بوو.
^(۱۲) عیسی گوته په تروسی: «شیری خو بکه د کافلانی دا!
نهری نه و پرداغا بابی دایه من ما نه قه خو م؟»

برنا عیسی بو نک حصنانی:

^(۱۳) څیجا تیپا له شکه ری و سه روکیت وان و نوبه داریت
په رستگه هی عیسا گرتن و گرتدان^(۱۴) و ل پیشی برنه
نک جه ننانی خه زیری قیافای سه روکئی قه شا ل وی سالی.
^(۱۵) قیافا نه و بوو نه وی گوئی چیتره زه لامه ک بریت ل
پیخه مه تی ملله تی.

په تروس خو ل عیسی ناکه نه ناس:

^(۱۶) و شه معون په تروس و شاگردی دی ل دویف عیسی
دچون و نه و شاگرد ل نک سه روکئی قه شا یی نیاس بوو و
دگه ل عیسی چو د مالا سه روکئی قه شاقه،^(۱۷) به لی
په تروس ژ دهرقه ما راوه ستای. و نه و شاگردی دی نه وی
سه روکئی قه شا دنیاسی، دهرکه فت و دگه ل خوداما بهر
دهرگه هی ناخفت و په تروس کره د ژورقه.^(۱۸) خوداما بهر

دهرگه هی پسیار ژ په تروسی کر و گوتی: «نهری تونه نیک ژ شاگردیت فی زهلامی؟» نهوی بهرسف دا: «نهخیر - نه ز نه ژ وانم.»^(۱۸) و ژ بهر سهرماییت کویلا و نوبه دارا ناگرهک هه لکریوو خو گهرم دکرن، و په تروسی ژی خو دگهل وان گهرم دکر.

حصنان قهکولینن دگهل عیسا دکت:

^(۱۹) سهروکی قهشا پسیار ژ عیسا کر ده رباره ی شاگردیت وی و فی کرنا وی. ^(۲۰) عیسا ی بهرسف دا: «نه ز ب ناشکراییی بو دونیایی ناخفتم و من هه ردهم ل کنیشتا و ل په رستگه هی جهی کومبوونیت جوهییا فی کرن دکر و من چو تشت ب دزی قه نه دگوت. ^(۲۱) قیجا تو بوچی پسیاری ژ من دکهی؟ پسیاری ژ وان بکه نه ویت نه و ناخفتنا من بو وان گوتی گو ه لئ بووی، نه و دزانن کا من چ گوتی به.» ^(۲۲) ده من عیسا ی نه قه گوتی نیک ژ نوبه دارا زلله ههک لئ دا و گوت: «ما دی ب فی رهنگی بهرسفا سهروکی قهشا دهی؟» ^(۲۳) عیسا بهرسفا وی دا: «هه کهر من ناخفتنه کا خه لهت گوتبت، ل سهر من دیار که، به لئ هه کهر ناخفتنا من یا راست بیت، تو بوچی ل من ددهی؟» ^(۲۴) قیجا حدننای گریدای هنارته نک قیافای سهروکی قهشا.

پستروس دیسان خۆ ل عیساى ناکهته ناس:

^(۱۶) و هیتشا په تروس ل ویرى یی راوه ستای بوو خو
گهرم دکر. پسپار ژ وی هاته کرن: «نهری ما توژی نه
ئیکى ژ شاگردیت وی؟» نه وی حاشا کر و گوت: «نه نه
نهوم.» ^(۱۷) ئیک ژ کویلیت سه روکئی قه شا گوت، نه و ژى
خزمی وی کویله ی بوو نه وی په تروسی گوهی وی بری: «ما
من تول گه ل وی نه دیتى ل ناک چه می؟»
^(۱۸) په تروسی جاره کا دی حاشا کر، و د گاهئی دا دیکلی
بانگ دا.

پیلاتس قه کولینن دگهل عیساى دکهت:

^(۱۹) و هیتشا تارى گهورک، عیسا ژ مالا قیافای برنه
مالا خوندکاری رومانی. جوهی نه چونه د مالا خوندکاری قه
داکو حهرام نه بن و بشین ژ کافرئ جهژنا دهریازوونئ
بخون. ^(۲۰) قیجا پیلاتس دهرکه فته نک وان و پسپار ژ
وان کر: «هوین قی زهلامی ب چ تشتی گوننه هبار دکهن؟»
^(۲۱) وان بهرسقا وی دا: «هه کهر گوننه هبار نه با، مه نه
دئینا نک ته.» ^(۲۲) پیلاتسی گوت: «هوین ببهن و ل
دویف دهستورئ خو وی داد بکهن.» وان بهرسقا وی دا:

«مه چو ماف نينه نهم كه سني بكوژين.»⁽³²¹⁾ و نهغه چيبوو
 داکو نهو په يفا عيساي گوتي بو وي مرنا نهوا دي پي مرت
 ب جه بيت. ⁽³²²⁾ پيلاتس ديسان چود ژورقه و گازی
 عيساي کر و پسيار ژني کر: «نيري تو پاشايي
 جوهييايي؟» ⁽³²³⁾ عيساي بهرسف دا: «تو قي تشتي ژ
 نک خو دبيري يان هنده کيت دي ده رباره ي من گوتينه
 ته؟» ⁽³²⁴⁾ پيلاتسي گوت: «ما نه ز جوهي مه؟ ملله تي
 ته و سه رو کيت قه شا تو يي دايه ده ستي من. ته ج
 کري يه؟» ⁽³²⁵⁾ عيساي بهرسف دا: «پاشاتي يا من نه ژ فني
 دونيائي يه. هه کر پاشاتي يا من ژ فني دونيائي با، دا
 زيره فانيت من شهي کهن داکو ب ده ستي جوهييا نه نيتمه
 گرتن. به لي نو که پاشاتي يا من نه ژ فيري يه.»
⁽³²⁶⁾ پيلاتسي گوتي: «يا تو پاشاي!» عيساي بهرسفا
 وي دا: «ته ب خو گوتي نه ز پاشامه. ژ بهر هندي نه زي ژ
 دايک بوويم و هاتيتمه دونيائي داکو شه ده کيي بو
 راستيي بدم. هه کر سني ژ راستيي بت دي گوهي خو ده ته
 دهنگي من.» ⁽³²⁷⁾ پيلاتسي گوته وي: «راستي چي
 يه؟» پاشي چود هف جوهييا و گوت: «نه ز جو گونه ها ل
 وي نابينم.» ⁽³²⁸⁾ به لي د رهو شتيت هه وه دا يا چيبووي هه ر
 سال نيک ژ زيندان کرييال جهرنا ده رازبونتي بو هه وه
 بهردهم. قي جا هه وه دقيت پاشايي جوهييا بو هه وه

به رده م؟»^(۱) هم میا کره هوار و گوتن: «نهوی بهر نه ده، به لئی باراباسی به رده.» هر چند باراباس دز و ریگر بوو.

پشکا نوزدهن (۱۹)

دادکونا عیسا ب خاچدانن:

«وی ده می پیلاتسی فرمان دا کو عیسا بیهن و قامچی دهن.^(۲) و سهریازا ستری قه هاندن و کرنه تانج و دانانه سهر سهری وی، و کورکه کئی نهر جوانی کرنه بهر^(۳) و چونه دهف وی و گوتنی: «سلاف، نهی پاشایی جوهییا!» و زلله ه دانانی.^(۴) و جاره کا دی پیلاتس بو جه ماوه ری دهرکه فت و گوته وان: «نه ز دی بو هوه ئینمه ژ دهرقه دا بزائن کویهک گوننه هی ل نک وی نابینم.»^(۵) و عیسا دهرکه فت و تانجا ستری ل سهر سهری وی بوو و کورکی نهر جوانی ل بهر بوو. پیلاتسی گوته وان: «نهها نه قه یه مرۆف!»^(۶) ده می سهرۆکییت قه شا و زیره قانا نهو دیتی کرنه گازی: «خاچ ده! خاچ ده!» پیلاتسی گوته وان: «هوین بیهن و خاچ دهن چونکو نه ز چو گوننهها وی نابینم.»^(۷) جوهییا بهر سقا وی دا: «مه ده ستوره کئی هه ی و ل دویف ده ستوری مه دقیت نهو بمریت چونکو وی یا خو کری به کوری خودی.»^(۸) ده می پیلاتسی نهف ناخفته گوه

لی بووی، ترسا وی مهزنتر لی هات^(۱۱) و دیسان چۆد ژۆرقه و پسار ژ عیسیای کر: «توژ کیشه هاتی یه؟» عیسیای بهرسقا وی نه دا.^(۱۲) «قیجا پیلاتسی گۆتی: «نهری تول گهل من ناناخقی؟ نهری ما تو نزانن من دهسته هلاتداری یا ههی نه ز ته نازاد کم و دهسته هلاتداری یا ههی نه ز ته خاچ ده م؟»^(۱۳) عیسیای بهرسقا وی دا: «ته ژینی دهسته هلاتداری ل سهر من نه بوویه هه کهر ژ نه سمانا بو ته نه هاتبته دان. ژ بهر هندی نه وی نه ز دایمه دهستی ته گوننه ها وی مهزنتره.»^(۱۴) و ژ هنگی و هره پیلاتسی بزاف دکر کو وی نازاد کت، به لی جو هییا کره گازی و گۆتن: «هه کهر ته نه فه نازاد کر، تو نه ژ هه فالیت قه یسه ری. ههر که سی خو بکه ته پاشا دی دژی قه یسه ری بیت.»^(۱۵) ده می پیلاتسی گوه ل فنی ناخفتنی بووی، عیسا ئینا ده رقه و ل سهر کورسیکا دادپه روه ری روینشته خوار ل جهه کی دگۆتنی به لات و ب جو هییانی دگۆتی جه باثا.^(۱۶) و ده مز میتر شش ژ روژی بوو ل روژا ناماده کرنا شیقا ده ریا زبوونی. و پیلاتسی گۆته جو هییا: «نه فه یه پاشایی هه وه!»^(۱۷) وان کره گازی: «به! به! ل خاچی بده!» پیلاتسی پسار ژ وان کر: «پاشایی هه وه ل خاچی بده م؟» سه رو کیت قه شا به رسقا وی دا:

«ژبلی قه‌یسهری مه چو پاشا نینن.»^(۱۱۶) قتیجا پیلاتسی
نهو دا دهستی وان دا بیته خاچدان و عیسا برن.

ل خاچدانا عیسا:

^(۱۱۷) عیسا دهرکفت و خاچا خو هه‌لگرت و چۆ جهه‌کتی
دبیرتی کلوخ و ب جوهییانی دگوتنی جه‌لجه‌ته.^(۱۱۸) و ل
ویری نهو خاچ دان و دگه‌ل وی دوو زه‌لامیت دی ژی ل
خاچی دان، ههر ئیک ل ره‌خه‌کتی وی و عیسا د نیقه‌کتی‌دا.
^(۱۱۹) پیلاتسی پارچه‌کا داری هنداف سه‌ری وی
هه‌لاویست و ل سه‌ری یا نقیسی بوو: «عیسای پی ناسری
پاشای جوهییا.»^(۱۲۰) گه‌له‌ک ژ جوهییا نهو پارچا داری
خاند، چونکو نهو جهی عیسا لی خاچ دای پی نیزیکی
بازیری بوو، و نهو پارچا داری ب جوهییانی و لاتینی و
یونانی نقیسی بوو.^(۱۲۱) سه‌روکتیت قه‌شیت جوهییا گوتنه
پیلاتسی: «نه نقیسه:» «پاشای جوهییا» به‌لی بنقیسه:
«قی مروقی پی گوتی نه‌ز پاشای جوهییا مه.»
^(۱۲۲) پیلاتسی به‌رسثا وان دا: «یا من نقیسی من یا
نقیسی!»

^(۱۲۳) ده‌می سه‌ریازا عیسا ل خاچی دای جلکیت وی برن
و کرنه چار پارچه و ههر سه‌ریازه‌کی پارچه‌ک بر و کراسی
وی ژی برن، و هه‌می ئیک پارچه بوو، بی دوریار بوو.

^(۲۴) سهربازا گوتہ نیکودوو: «پیتشی نینہ پارچہ پارچہ کہین بہلی دا بہاچیتزینہ پشکی کا دی بوکتی کہفت.»
 نف چہندہ روی دا دا نہوا د پرتوکتی دا ہاتی بیتہ جہ:
 کراسن من دناف بہرا خودا دابہش کرن، و کراسن من
 ہافیتنہ پشکی. ^(۲۵) و نثہ بوو نہوا سهربازا کری.
^(۲۶) ل نیتزیکی خاچا عیسای، مہریہما دایکا وی یا
 راوہستای بوو و خالہتا وی و مہریہما ژنا گلویا و مہریہما
 مہجدہلی. ^(۲۷) دہمی عیسای دایکا خوددیتی، و نہو
 شاگردی گہلک دثیا یی نیتزیکی وی راوہستیای بوو،
 گوتہ دایکا خو: «دایکتی، نثہیہ کوری تہ!» ^(۲۸) پاشی
 گوتہ شاگردی: «نثہ دایکا تہیہ!» و ہەر ژ وی دہمی وەرہ
 شاگردی مہریہم برہ دہف خو.

سونا عیسای:

^(۲۹) پشتی فتی چہندی عیسای دیت کوہمی تشت
 تہمام بوو، قتیجا دا پرتوک تہمام بیت گوت: «نہزی
 تیتہنی مہ.» ^(۳۰) و جہرہکتی پری سہک یی ل ویری بوو.
 قتیجا نیسفہنجہک د سہکتی ہہلانڈن و دانانہ سہر گیایی
 زوفا و دانا سہر دہفتی عیسای. ^(۳۱) دہمی عیسای تام
 کرییہ سہکتی گوت: «تہمام بوو!» و سہری خو چہماند و
 روح سپارت.

(۳۱) ل ده می ناماده کرنی، داکو تهرم ل سهر خاچی
 نه مینه روژا شه مبینی کو روژه کا مه زن بوو، جو هییا ژ
 پیلاتسی داخواز کر کو پیت وان نه ویت خاچ داین بشکین
 و تهر میت وان راکهن. (۳۲) قیجا سهر باز هاتن و پیت وان
 ههر دوو زه لاما شکانندن نه ویت ل خاچی داین دگهل
 عیسیای. (۳۳) به لی ده می گه هشتینه عیسیای دیتن بین
 مری، قیجا پیت وی نه شکانندن. (۳۴) به لی نیک ژ وان
 سهر باز ارمه ک ل تهنشتا وی دا و د گاچی دا خوین و ناف
 دهر که فتن. (۳۵) نه وی نه شه دیتی نه و شه ده کیی ددهت و
 شه ده کی یا وی دروسته و بین دزانیب تهمامی نه و بین
 راستی دبتیریت داکو هوین ژی باوه ری بین. (۳۶) نه قی
 چندی روی دا نه وا د پهرتوکی دا هاتی ب جه بیت: چو
 ههستی ژ وی نانینه شکانندن. (زورکهن ۶۷، ۶۸ زبور ۱۲۰-۱۲۴) و
 ههروه سا د جهه کی دی دا د پهرتوکی یا هاتی: دی به ری
 خو دهنه وی نه وی وان رم لی دی. (زورکهن ۱۰-۱۲)

قهشارتنا تهر من عیسا:

(۳۸) پشتی هینگی یوسقی نه وی خه لکی رامه داخواز ژ
 پیلاتسی کر کو به تلیت نه و تهر می عیسیای بهت. نه ف
 یوسقه شاگردی عیسیای بوو، به لی ب نهینی چونکو نه و ژ
 جو هییا دترسیا. و پیلاتسی ده لیقه دایب و تهر می عیسیای

بر. ^(۳۹) نیقودیموس، نهقی بهری نوکه ب شهقی هاتی به دهف عیسای، نهو ژی هات و نیزیکی سه دمیت (نانکو سیه لیترت) مرئ تیکهل دگهل عودی دگهل خوئینان. ^(۴۰) تهرمن عیسای برن و کفن کر دگهل بیتینیت خوش، ههروه کو ره وشتیت جوهییا دهمی مریت خو فهدشارتن. ^(۴۱) و باغهک هه بوو ل وی جهی نهوی عیسا لی خاچ داین، گوره کتی نوی دناث وی باغی دا هه بوو و کهس بهزی وی تیدا نه هاتبوو فهدشارتن، ^(۴۲) و عیسا د وی گوری دا فهدشارتن چونکو نیزیک بوو و چونکو نهو روزه روژا ناماده کرنی بوو ل دهف جوهییا.

پشکا بیستن (۲۰)

گورین قال:

^(۱) و ل روژا نیکی ژ هفتی مهربه ما مهجدهلی سپیدی زوی رابوو و چوسهر گوری عیسای و هیشتا تاری بوو، و بهری خو دایی بهری ژ سهر دهرگههی گوری هاتی به لادان. ^(۲) نینا ب لهز چو دهف شه معون په تروسی و شاگردی دی نهوی عیسای جهژی دکر و گوته وان: «خودان رثاٹ گوری برن و نهم نزانین کیفه برنه.» ^(۳) نینا په تروس و شاگردی دی دهرکهفتن و چونه سهر

گۆری. ^(۱۱) و هەردوو کال گەل ئیک دکره غار، بەلێ شاگردی دی بەراهی یا پەتروسی راکر و ژ بەری وی گەهشته سەر گۆری. ^(۱۲) خۆ چه مانده دیت کفنی ل سەر ئەردی، بەلێ نه چۆ ژۆر. ^(۱۳) پاشی شه معون پەتروسی د دویشدا گەهشته گۆری و چۆ ژۆر و ئەوی ژی دیت کفن ل سەر ئەردی د داناینه ^(۱۴) و ئەو دەرسۆکال سەر سەری عیسیای دیت ب تنی پتچای یه و ل دویری کفنی یه. ^(۱۵) هینگێ شاگردی دی هاته ژۆر ئەوی ل بەراهی گەهشتی یه سەر گۆری. ئەو چەنده دیت و باوهری ئینا. ^(۱۶) چونکو شاگردا هەتا وی دەمی نه دزانین د پەرتوکی دا هاتی یه کو دقیت ئەو ژناث مرییا رابیت. ^(۱۷) و پاشی هەردوو شاگرد قە گەریانه مالیت خۆ.

مسیح بۆ مەریهەما مەجدەلەن دیار دبیته:

^(۱۸) بەلێ مەریهەم ژ دەر قە ما راوہستای و ل دەف گۆری دگری. و دەمی ئەو دگری خۆ چه مانده گۆری ^(۱۹) و چاڤنی وی ب دوو فریشتا کەت جلکیت سپی ل بەر وان بوون. و ل ئەردی تەرمی عیسیای لێ دانای روینشتی بوون، ئیک ل دەف جەہی سەری وی و یی دی ل دەف جەہی پیت وی. ^(۲۰) ئینا ئەوان پسیار ژێ کسر: «ئەي ژنکی بوچی دگری؟» ئەوی بەرسف دا: «خودانی من برن و ئەز نزانم

دانانه کیشه. ^(۱۴) نهف چهنده گوت و ل خو زقري و عيسا ديت يی راوه ستای یه، به لی نه زانی نهو عيسایه. ^(۱۵) ئینا نهوی پسیار ژئ کړ: «نهی ژنکئ، تو بوچی دگری؟ تول کئ دگه ریی؟» نهوی هزر کر نهو ره زفانه، ئینا گوتئ: «نهز خودام، هه کهر ته برییت، بیژنه من ته دانایه کیشه دا نهز ببه م.» ^(۱۶) ئینا عيسای گازی کړئ: «نهی مهربم!» ئینا ل خو زقري و ب جوهیانی گازی کړ: «ره بیونی!» ئانکو «نهی ماموستا!» ^(۱۷) ئینا گوتئ: «دهست نه که من، چونکو هیشتا نهز نه چومه دهف بابی. به لی هه ره دهف برایت من و بیژنه وان: عيسا دبیژیت: نهز دی چمه دهف بابی خو و بابی هه وه و دهف خودایی خو و خودایی هه وه.» ^(۱۸) ئینا مهربما مه جده لی فه گه ریا و مزگینی گه هانده شاگردا و گوت: «من خودان دیت!» و کا چ گوتی گه هانده وان.

مسیح بو شاگردیت خو دیار دبیت:

^(۱۹) و ده می ل وی روژئ بوویه ئیفار، نهو روژا ئیکئ یه ژ حه فتیئ، و شاگرد ل ماله کئ کوم بسوون و ژ ترسیت جوهییا دا ده رگه ل خو گرتبوون، ژ نشکه کئ فه عيسا دناف بهرا وان دا دیار بوو و گوت: «ناشتی بو هه وه بیتا!» ^(۲۰) و ده می نهو چهنده گوتی ده ستییت خو و ته نشتا خو

نیشا وان دان. و شاگرد دلخوش بوون چونکو خودان دیتن.
 «^(۲۱) دیسان گۆته وان: «ناشتی بۆهوه بیت! کا چاوا
 بابی نهز هنارتم، نهها وهسا نهز ههوه دهنتیرم.»^(۲۲) نهش
 چهنده گۆت و پف کره وان و گۆته وان: «روحا پیروز
 وهرگرن!»^(۲۳) ههچی هوین ل گوننه هیت وان بیورن، دی لی
 ئینه بیورن، بی هوین لی نه بیورن، ل وان نائینه بیورن.»

مهسیح خۆ نیشا توماں دکهت:

^(۲۴) به لی توما، ئیک ژ هه ر دوازه شاگردا بوو، ب
 ناقتی دیدیموس ناقدار بوو، نهو ل گهل شاگردا نه بوو ده من
 عیسا ناماده بووی.^(۲۵) ئینا شاگردیت دی گۆتنی: «مه
 خودان دیت.» به لی به رسف دا: «هه کهر نهز شوینا بزمارا
 ل دهستیت وی نه بینم و تبلا خۆ نه دانمه سه ر جهی بزمارا
 و دهستی خۆ نه دانمه سه ر ته نشتا وی، باوه ر ناکهم.»^(۲۶) و
 پشتی هه شت رۆژا شاگردیت وی جاره کا دی ل خانی کۆم
 بووین و توما ل گهل وان بوو. و عیسا هات هه ر چه ند
 ده رگه ه دگرتییوون و د نیقی دا راوه ستا و گۆت: «ناشتی
 بۆهوه بیت!»^(۲۷) و پاشی گۆته توما ی: «تبلا خۆ بینه
 ئیرئ و سه ح که ده ستیت من و دهستی خۆ بینه و دانه
 سه ر ته نشتا من، و بی باوه ر نه به به لی ب باوه ر به.»
^(۲۸) ئینا توما ی کره گازی: «خودانی من و خودایی من!»

مژکینیا یوحنا، پشکا بیست و نیکن (۲۱)

^(۲۹) ئینا عیسای گوتی: «چونکو ته نهز دیتم ته باوهری ئینا. ختیکا وان کهسا نهویت نه بینن و باوهری بینن.»

ئارمازجا قن پهرتوکن:

^(۳۰) و عیسای گهلهک نیشانیت دی ییت سهیرل پیش چاقیت شاگردیت خو کرن، د قی پهرتوکنی دا نه هاتینه نقتسین. ^(۳۱) به لی نهف نیشانه هاتنه نقتسین داکو هوبن باوهری بینن عیسا مه سیحی کوری خودی یه و ب ریکا باوهری هه وه ژیان ب ناقتی وی هه بیت.

پشکا بیست و نیکن (۲۱)

عیسال ده ریاجا ته به ریه خو نیشا هندهک شاگردا دکمت:

^(۱) پشتی وی چندی عیسای جارهکا دی خو بو شاگردیت خو ل بهر لیقا ده ریاجا ته به ریه دیار کر. و هسا خو دیار کر: ^(۲) شه معون په تروسی و توما یی دگوتنی دیدیموس و نه تانائیل، نهو ژقانا ژده قهرا جهلیل بو، و هردوو کوریت زهبدی و دوو شاگردیت دی کوم بوون. ^(۳) ئینا شه معون په تروس گوت: «نهز دی چمه ماسییا گرم!» گوتن: «نهم ژی دی ل گه ل ته ئین.» و چون و ل

قاییکی سیار بوون، بهلی وان د وی شهقی دا چو ماسی نهگرتن. ^(۶) و دهمی نهلند ده رکهفتی عیسا ل سهر لیقا نائی راههستیا، بهلی شاگردا نه زانین کو عیسا یه. ^(۷) عیسا ی پسیار ژ وان کر: «گهلی خورتا، هوه ماسی نین؟» بهرسقا وی دان: «نه خیر.» ^(۸) گوته وان: «توری بهاقیرنه رهخی راستی یی قاییکی و دی بینا!» قیجا هاقیت و نهشیان تورکی بهه لکیشن هندی ماسی تیدا بوون. ^(۹) نهو شاگردی، عیسا ی گهلهک حمژی ذکر، گوته پتروسی: «نهو خودانه!» دهمی شه معون پتروس گوھ لی بووی کو نهو خودانه، کورکی خود خو وهر کر، چونکو یی رويس بوو، و خو هاقیته د نائی دا. ^(۱۰) و شاگردیت ماین قاییک نینا و یی تورکی دکیشن، چونکو گهلهک دویر نه بوون ژ لیقا نائی، ب تنی دوو سهد گهزا. ^(۱۱) دهمی چوینه سهر لیقا نائی، هندهک پهل دیتن و ماسییه کال سهر و نان می دیتن. ^(۱۲) عیسا ی گوته وان: «ژ وان ماسییا بین نهویت هوه نوکه گرتین!» ^(۱۳) شه معون پتروس ب سهر کهته قاییکی و تورک بو هسکیی کیشا، سهد و پینجی و سی ماسیت مهزن تیدا بوون و ل گهل قی گرانیی تورک نه دریا. ^(۱۴) عیسا ی گوته شاگردا: «وهرن بخون» و کهس ژ شاگردا نهوتیریا پسیاری ژمی بکهت: «کا توکی؟» چونکو وان زانی کو نهو خودانه. ^(۱۵) نینا عیسا پیشقه چو و

نان هه لگرت و دا وان و ههروهسا ماسی. ^(۱۴) نهغه جارا
سیی یه عیسا خو بو شاگردیت خو دیار دکهت پستی ژنات
مرییا رابووی.

مهسیخ ل گهل پتروس دناخیت:

^(۱۵) و پستی خوارین عیسای پسار ژ شه معون
پتروسی کر: «نهی شه معون کورئ یوحه ننا ی تو ژ فان
پتر چه ژ من دکهی؟» بهرسقا وی دا: «بهلی خودان، تو
دزانی تو خوشتقیی ل دهف من.» گوته وی: «خوارنی بده
به رخیت من.» ^(۱۶) جاره کا دی پسار ژئ کر: «نهی
شه معون کورئ یوحه ننا ی، تو چه ژ من دکهی؟» بهرسقا
وی دا: «بهلی خودان، تو دزانی تو خوشتقیی ل دهف
من.» گوته: «چاقدیری یا به رخیت من بکه.» ^(۱۷) جاره کا
دی پسار ژئ کر: «نهی شه معون کورئ یوحه ننا ی نهزی
خوشتقیی مه ل دهف ته؟» پتروس پوسیده بوو چونکو جارا
سیی گوته: «نهزی خوشتقیی مه ل دهف ته؟» و گوته:
«نهی خودان، توه می تشتا دزانی، تو دزانی تول دهف
من خوشتقیی.» عیسای گوته: «خوارنی بده به رخیت
من.» ^(۱۸) ب راستی ب راستی نهز دبیژمه ته، ده می تو یی
گه نج ته شویتکا خو ل ناخته نگا خو گریددا و هه ره جهی ته
دقییا تو دچویی، بهلی ده می تو پیر دبی دی ده ستیت خو

دریژ کھی و ئیک دی شویتکا ته گریدهت و دی ته به ته
وی جهی یی ته نه ئیت بجیی. «^(۱۹) عیسای نهف چهنده
گوت و به حسا وی مرنی کر نهوا کو په تروس دی پی مریت
و خودی پی مهزن کهت. ده می نهو چهنده گوتیی، گوتی:
«ل دویف من وه ره!»

^(۲۰) په تروسی سهح کره پشت خو، دیت نهو شاگردی
عیسای همژی ذکر یی ل دویف وان دچیت، نهو شاگرده
نهوی ل سهر شیخی خو نیزیکی عیسای کری و گوتیی:
«نهی خودان نهو کی یه دی بیبه ختی ل ته کهت؟»
^(۲۱) «ئیجا ده می په تروسی دیتی پسار ژ عیسای کر:
«نهی خودان، دهر باره وی دی چاوا بیت؟»^(۲۲) عیسای
به رسفا وی دا: «هه کهر من ئیا کو نهو بمینیته ساخ هه تا
نهز فه گه رییم، ما ته چ هه ق پی به؟ تول دویف من وه ره!»
^(۲۳) «ئیجا دهنگ و باسهک به لاقه بوو دناف برادا کو نهو
شاگرده نامریت. به لی عیسای نه گوتبوو په تروسی: «نهو
نامریت»، به لی گوت: «هه کهر من ئیا بمینیته ساخ هه تا
نهز فه گه رییم، ما ته چ هه ق پی به؟»

^(۲۴) نهف شاگرده شه هده کیی ل سهر فان تشتا ددهت و
ل قیری بیت نفیسین، و نه م دزانین کو شه هده کی یا وی
راسته.

^(۲۵) و گه لک تشتیت دی عیسای بیت کرین و نهز یی

مزگینیا یوحنا، پشکا بیست و نیکین (۲۱)

ل وئ باوهری هه کهر هه می ئیک ئیکه هاتبان نقیسین،
دو نیا هه می تیرا وان په رتوکا نه دکر نه ویت هاتینه
نقیسین.